

HELENA PETROVNA BLAVATSKY - GLAS TIŠINE

GLAS TIŠINE

HELENA PETROVNA BLAVATSKY

teozofija v sloveniji

Helena Petrovna Blavatsky

GLAS TIŠINE

Naslov izvirnika: The voice of the silence

Izvirnik izdal: The Theosophical Publishing Company, 1889

Druga elektronska izdaja

Prevod, prelom in izdal: Anton Rozman

Slika na naslovnici: Helena Petrovna Blavatsky

Leto izdaje: Ljubljana, 2022

Publikacija je brezplačna

Avtorske pravice: © Teozofija v Sloveniji 2022

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID: 102223107

ISBN: 978-961-6561-47-1 (PDF)

GLAS TIŠINE

HELENA PETROVNA BLAVATSKY

POSVEČENO MALOŠTEVILNIM

teozofija v sloveniji

Vsebina	Stran
<i>Predgovor k izdaji iz leta 1927</i>	5
<i>Predgovor</i>	9
<i>Odlomek I - Glas tišine</i>	13
<i>Odlomek II - Dve poti</i>	27
<i>Odlomek III - Sedem portalov</i>	41

Predgovor k izdaji iz leta 1927

Izdajo sta uredila Alice Leighton Cleather in Basil Crump, založilo pa Kitajsko društvo za raziskovanje budizma (Chinese Buddhist Research Society).

Pričujoči ponatis je bil opravljen predvsem zato, ker prvotna izdaja ni več v tisku, medtem ko tiste, ki so bile objavljene po smrti HPB v letu 1891, vsebujejo napake, ki so bile v nekaterih primerih celo namerne spremembe in opuščanja. Zato je bil naš cilj, da se obnovi prvotno celovitost najlepšega in poetičnega dela iz velike literarne zapuščine H. P. Blavatsky. Pri tem nismo želeli doseči le besedilne natančnosti, ampak smo si prizadevali, kolikor so nam to pač dopuščale lokalne okoliščine, v čim večji meri reproducirati tudi velikost, platnico in prelom izvirnika. Tisk je tako nekoliko večji, medtem ko je prelom povsem enak.

Okoliščine, v katerih se je pokazala priložnost za to obnove, so nam bile izjemno naklonjene. Potem ko sva po sedmih letih študija v Indiji v decembru leta 1925 prispela v Peking, sva imela privilegij, da sva prišla v neposreden stik z njegovo visokostjo Tashi Lamo, ki je zaradi posebnega poslanstva na Kitajskem in v Mongoliji, leta 1924 zapustil Tibet. Kot člani njegovega Reda smo na njegovo prošnjo opravili določeno delo za budizem, katerega del je bil tudi pričujoči ponatis, kot edina resnična pred-

stavitev *mahajana* doktrine srca in njenega plemenitega ideala samo-žrtvovanja za človeštvo v angleškem jeziku.

Med mnogimi leti študija in iniciacije v Tibetu, je HPB preživela veliko časa tudi v Tashi-lhum-po-ju, in zelo dobro spoznala predhodnika sedanjega Tashi Lame. Zlata pravila, ki jih je prevedla za potrebe svojih učencev, opisujejo procese meditacije in samo-obvladovanja, s pomočjo katerih lahko goreči študent upa, da bo v toku mnogih inkarnacij postal Mojster modrosti, Nirmanakaya, ki sledi Budi na poti sočutja do trpečega človeštva in ostaja “nesebičen do brezkončnega konca”. Da takšna vzvišena bitja obstajajo kot živi ljudje, je znano vsem orientalskim mistikom, ki pripadajo različnim šolam joge, na katere se sklicuje HPB v svojem predgovoru. Na Kitajskem in v Mongoliji, tako kot v Indiji, jemljejo njih obstoj za samoumeven vsi, ki imajo kakršnokoli znanje ezoterične filozofije.

Vse tibetanske izraze in reference smo preverili s pomočjo članov spremstva Tashi Lame, pa tudi naši kitajski prijatelji so nam nudili vsakršno pomoč. Zato z velikim zadovoljstvom objavljamo to izdajo pod okriljem Kitajskega društva za raziskovanje budizma, ki v njej prepoznava najvišja in najbolj sveta učenja njihovih lastnih “kontemplativnih” šol. Vse dotlej, dokler nismo prišli v stik s kitajskimi in tibetanskimi budisti, nismo dobili te presenetljive potrditve resnice in vrednosti dela H. P. Blavatsky.

Tako je ta knjižica torej sedaj ponatisnjena z najmočnejšo in najbolj avtoritativno tibetansko in kitajsko potrditvijo. Popravljenih je bilo nekaj tiskarskih napak v izvorniku, spremenjeno pa ni bilo nič drugega. V odgovor na prošnje številnih študentov smo si drznili dodati nekaj opomb in komentarjev na točkah, ki so terjale pojasnilo, ki se je pojavilo med študijem, skupaj s številnimi informacijami, zbranih iz kitajskih in tibetanskih virov. Po skrbno preverjenemu besedilu, smo preverili še tiskarske plošče, da bi zagotovili še točnost morebitnih prihodnjih ponatisov.

Peking (Beijing), Kitajska, maj 1927

Alice Leighton Cleather

Basil Crump

Iz priloženega pisma B. T. Changa (tolmača in enega od tajnikov Tashi Lame).

Potem ko sem dodal kitajsko opombo na koncu te knjižice, sta me urednika prosila, da bi k izdaji napisal še nekaj vrstic v angleščini. To razumem kot čast in privilegij ter tako ponujam povzetek tega, kar sem zapisal v kitajščini.

Od njenega prevoda gospe H. P. Blavatsky v angleščino iz tibetanščine, leta 1890, je ta knjižica, dragulj budističnih nauk, priča širokemu zanimanju med Evropejci in Američani, ki jih zanima budizem. Zato ne čutim kakšne posebne potrebe, da bi jo priporočil tujim bralcem, razen tega, da še enkrat poudarim, da je to, kar vključuje, del nauk Ezoterične Šole.

Kar me najbolj pretresa v uvodnem poglavju, je stavek: "Um" – to je, Nižji Um – "je Veliki Ubijalec Realnega. Naj Učenec ubije Ubijalca." To so besede, ki odzvanjajo ključno noto Budovih učenj. Buda vedno znova in znova narekuje svojim učencem, naj zatrejo dejavnosti Nižjega Uma v korist Višjega Jaza, kajti karkoli in vse, kar je v zunanjem Vesolju sestavljeno le iz čutnih vtisov, ki jih ustvari človekov Nižji Um, rado vodi aspiranta na stranpot. Učenec ne bi smel iskati resnico drugje, ampak bi jo moral poskusiti najti v sebi. Potem bo lahko slišal Glas Tišine, ali v jeziku kitajskih budistov, "Božanski Glas Jaza". Tradicija pravi, da je Avalokiteshwara dosegel stanje na Bodhisattve potem, ko je slišal Božanski Glas Jaza. Ta nauk Kitajci, ki so ga prejeli iz sanskrta, zelo spoštujejo.

Gospa Blavatsky je imela globoko znanje budistične filozofije, in nauki, ki jih je širila, so pripadali mnogim velikim učiteljem. Ta knjiga je kot poziv ljudem, da bi opustili željo, odpraviti vsako zlo misel, in vstopili na pravo pot. V Odlomku II, stavek, ki primerja Um z ogledalom, zveni točno tako kot to, kar je navedeno v *Chuan Teng Lu*, znanem kitajskem budističnem delu. Ta prisposodba lahko izvira tudi iz kakšnega sanskrtskega dela, iz katerega je našla pot, tako v kitajska kot tibetanska budistična dela; ali še verjetneje, da so jo Tibetanci povzeli iz nekega kitajskega vira.

V tem materialističnem svetu, večina ljudi, še posebej Evropejci in Američani, vedno absurdno gledajo na budizem kot na sistem filozofije, ki zagovarja nič drugega kot pasivnost in neaktivnost. Branje te knjige bo zagotovo odpravilo takšna zmotna pojmovanja tudi iz najbolj skeptičnih umov.

Predlagano mi je bilo, da bi bilo potrebno za kitajske budiste to delo je treba prevesti v kitajščino. Povesem se strinjam s to zamislijo, vendar pa mi je doslej pritisk dela onemogočal, da bi napisal kaj več kot le teh nekaj vrstic. Čeprav ne predstavljajo ustrezno priznavanje zaslug te knjige, pa jih ponujam iz svojega velikega spoštovanja do njenih učenj; in upam, da se bom lahko lotil nje prevajanja enkrat v prihodnje.

Peking, julij 1927

B. T. Chang

Predgovor

Strani, ki sledijo, so povzete iz *The Book of the Golden Precepts* (Knjige zlatih pravil), enega izmed del, ki jih na Vzhodu polagajo v roke študentom mistike. Njih poznavanje je v tej šoli, katere učenja sprejemajo mnogi teozofi, obvezno. Zato, ker znam mnogo teh pravil na pamet, je bilo prevajanje zame sorazmerno lahka naloga.

Dobro znano je, da se pri gurujih (učiteljih ali mojstrih) v Indiji metode psihičnega razvoja razlikujejo, ne le zato, ker pripadajo različnim filozofskim šolam, ki jih je šest, ampak tudi zato, ker ima vsak guru svoj lasten sistem, ki ga na splošno zelo čuva. Se pa onstran Himalaje metoda v ezoteričnih šolah ne razlikuje, razen če guru ni preprosto lama, ki je le malo bolj poučen kot tisti, ki jih poučuje.

Delo, iz katerega prevajam, tvori del istega niza kot tisto, iz katerega so bili vzeti stih *The Book of Dzyan* (Knjige Dzyan), na katerih temelji *The Secret Doctrine* (Tajni nauk). Tako kot veliko mistično delo *Paramartha*, ki so ga, kakor nam pravi legenda o Nagarjuni, velikemu arhatu posredovali *naga* ali 'kače' (v resnici ime, ki so ga dajali starodavnim iniciatom), ima tudi *The Book of the Golden Precepts* (Knjiga zlatih pravil) isti izvor. Vendar pa

njena življenjska pravila in ideje, kakorkoli plemenite in izvirne, pogosto v različnih oblikah najdemo tudi v sanskrtskih delih kot je *Jnaneshviri*, v tisti prvovrstni mistični razpravi, v kateri Ardžuni Krišna v bleščečih barvah opisuje stanje popolnoma razsvetljenega jogija; pa tudi v določenih *Upanišadah*. To je povsem naravno, saj so bili povečini, če že ne vsi, največji arhati, prvi privrženci Gautame Bude, hindujci in arijci, ne pa Mongoli; še posebej tisti, ki so se izselili v Tibet. Že dela, ki jih je zapustil Aryasanga, so zelo številna.

Izvirna pravila so vgravirana na tanke podolgovate tablice; kopije pa zelo pogosto na okrogle. Te diske ali plošče na splošno hranijo na oltarjih templjev, ki so povezani s centri, v katerih so ustanovljene tako-imenovane 'kontemplativne' ali *mahayana (yogachara)* šole. Zapisane so različno, včasih v tibetanščini, vendar pa najpogosteje v ideogramih. Duhovniški jezik (*senzar*) je mogoče, poleg tega, da ima lastno abecedo, izraziti z različnimi načini pisanja s šifrirnimi znaki, ki so po naravi bolj ideogrami kot pa zlogi. Druga metoda (*lug*, v tibetanščini) pa je uporaba števil in barv, od katerih vsako ustreza eni izmed črk tibetanske abecede (trideset preprostih in štiriinsedemdeset sestavljenih črk), tako da predstavljajo celovito tajnopisno abecedo. Ko so uporabljene ideogrami, je potrebno tudi besedilo brati na določen način; tako v tem primeru simboli in znamenja, ki so uporabljena v astrologiji, namreč, dvanajst zodiakalnih živali, ter sedem primarnih barv, od katerih je vsaka v treh odtenkih, to je, v svetlem, temeljnem in temnem – predstavlja triintrideset črk preproste abecede za tvorjenje besed in stavkov. Kajti po tej metodi dvanajst 'živali', petkrat ponovljenih in povezanih s petimi elementi in sedmimi barvami, nudi popolno abecedo, sestavljeno iz šestdesetih svetih črk in dvanajstih znakov. Znak na začetku besedila določa, ali naj ga bralec črkuje v skladu z indijskim načinom, pri katerem je vsaka beseda zgolj prilagoditev sanskrta, ali pa v skladu s kitajskim načelom branja ideogramov. Vendar pa je najbolj preprosta pot tista, ki bralcu dopušča uporabo, ne kakšnega posebnega, ampak kateregakoli jezika, kajti znaki in simboli so bili, tako kot arabska števila ali številke, med iniciranimi

mistiki in njihovimi privrženci splošno in mednarodno razširjeni. Ista posebnost je značilna tudi za enega izmed kitajskih načinov pisanja, ki ga z enako lahkoto bere vsak, ki pozna znake: na primer, Japonec ga lahko bere v svojem lastnem jeziku enako brez težav kot Kitajec v svojem.

The Book of the Golden Precepts (Knjiga zlatih pravil) – od katerih so nekatere pred-budistična, medtem ko druga pripadajo kasnejšemu datumu – vsebuje približno devetdeset jasnih drobnih razprav. Od teh sem se jih pred leti naučila na pamet devetintrideset. Da bi lahko prevedla še ostale, sem se morala zateči k opombam, ki so razpršene med prevelikim številom papirjev in zabeležk, zbranih v zadnjih dvajsetih letih in nikoli urejenih, tako da bi mi na kakršenkoli način olajšale nalogo. Poleg tega nisem smela svetu, ki je preveč sebičen in preveč navezan na čutne predmete, da bi bil na kakršenkoli način pripravljen v pravem duhu sprejeti tako vzvišeno etiko, prevesti in predati vseh. Kajti, če človek ne vztraja resno pri zasledovanju samopoznavanja, ne bo nikoli voljno prisluhnil tovrstnim nasvetom. In vendar takšna etika polni zvezke in zvezke vzhodne književnosti, še posebej *Upa-nišad*. “Zatri vso željo po življenju,” pravi Krišna Ardžuni. Ta želja se nahaja le v telesu, nosilcu utelešenega jaza, ne pa v Jazu, ki je “večen in neuničljiv, ki ne ubija, niti ni ubit” (*Katha upanishad*). “Zatri čutnost,” uči *Sutta Nipata*; “glej enako na ugodje in bolečino, pridobitev in izgubo, zmago in poraz.” Nadalje, “Išči zavetje le v večnosti” (*ibid*). “Uniči občutek ločenosti,” ponavlja Krišna v vseh oblikah. “Zaradi uma (*manas*), ki sledi blodečim čutom, postane duša (*buddhi*) enako nemočna kot čoln, ki ga veter žene nad vodami” (*Bhagavad Gita*, II, 67).

Zato sem menila, da je bolje, če opravi razumen izbor zgolj iz tistih razprav, ki bodo najbolj ustrezale maloštevilnim dejanskim mistikom v Teozofskem društvu in ki bodo zagotovo odgovor na njihove potrebe. Kajti le ti bodo spoštovali besede Krišne-Kristosa, Višjega Jaza: “Modreci ne žalujejo za živimi, ne za mrtvimi. Nikoli ni bilo, da jaz ne bi obstajal, ne ti, ne ti vladarji ljudi; niti v bodoče ne bo nikoli, da ne bi kdo od nas obstajal” (*Bhagavad Gita*, II, 11, 12).

V tem prevodu sem naredila vse, kar zmorem, da bi ohranila poetično lepoto jezika in prispodob, ki označujejo izvirnik. Do kolikšne mere je bil ta napor uspešen, naj presodi bralec sam.

1889 – Helena Petrovna Blavatsky

Odlomek I - Glas tišine

1. Ta navodila so za tiste, ki ne poznajo nevarnosti nižjega *iddhi* [1].
2. Kdor bi rad slišal glas Nade [2], “Neslišni Glas”, in ga dojel, mora spoznati naravo Dharane [3].
3. Ko postane ravnodušen do predmetov zaznavanja, mora gojenec poiskati *radžo* čutov, tvorca misli, tistega, ki prebuja utvaro.
4. Um je veliki ubijalec realnosti.
5. Učenec naj ubije ubijalca.

[1] Pali beseda *iddhi* je soznačnica sanskrske besede *siddhi* ali psihične sposobnosti, neobičajne moči v človeku. Obstajata dve vrsti *sidijev*. Prva vrsta obsega nižje, grobe, psihične in mentalne energije; druga pa je tista, ki zahteva najvišje šolanje duhovnih moči. V *Bhagavad Giti* Krišna pravi: “Tisti, ki se spopada z izvajanjem joge, ki si je podredil svoje čute in osredotočil svoj um na mene (Krišno), takemu jogiju so pripravljene služiti vsi *sidiji*.”

[2] “Neslišni glas” ali “Glas tišine”. Dobesedno bi to morda pomenilo “Glas v duhovnem zvoku”, glede na to, da je v sanskrtu *nada* enakovredna beseda za ta izraz v senzarju.

[3] *Dharana* je silovita in popolna koncentracija uma na nek notranji predmet, ki jo spremlja popolna izločitev iz vsega, kar pripada zunanjemu vesolju ali svetu čutov.

Kajti:

6. Ko se mu zazdi njegova oblika nerealna kot v budnosti oblike, ki jih vidi v sanjah;

7. Ko ne sliši več mnogih, lahko razloči enega – notranji zvok, ki ubija zunanjega.

8. Šele tedaj, ne dotlej, lahko zapusti področje *asat*, lažno, da bi prišel v kraljestvo *sat*, resnično.

9. Preden lahko duša vidi, mora doseči notranjo skladje, mesene oči pa oslepeti za vso utvaro.

10. Preden lahko duša sliši, mora podoba (človek) postati gluha tako za rjoventja kot šepetanja, tako za krike tulečih slonov kot za srebrno brenčanje zlate kresnice.

11. Preden lahko duša dojame in se spominja, se mora združiti z molčečim govornikom, tako kot oblika, s katero se v lončarjevem umu najprej združi oblikovana glina.

12. Kajti tedaj bo duša slišala, in se spominjala.

13. Notranjemu ušesu pa bo spregovoril

GLAS TIŠINE

in rekel:

14. Če se tvoja duša smehlja, ko se koplje v sončni svetlobi tvojega življenja; če tvoja duša poje v svojem zapredku iz mesa in snovi; če tvoja duša ihti v svojem gradu utvare; če se tvoja duša trudi, da bi pretrgala srebrno nit, ki jo veže na Mojstra [4]; potem vedi, O učenec, da tvoja duša pripada zemlji.

[4] “Veliki Mojster” je izraz, ki ga uporabljajo *lanooji* ali *chele* (učenci) za označevanje človekovega “Višjega Jaza”. To je soznačnica za *Avalokiteshvaro* in isto kot *Adi-Budha* za budistične okultiste, kot *Atman*, “Jaz” (*Višji Jaz*) za brahmane ter *Christos* za starodavne gnostike.

15. Ko tvoja brsteča duša [5] posluša nemir sveta; ko se tvoja duša odziva na rjoveči glas velike utvare [6]; ko se tvoja duša, prestrašena ob pogledu na vroče solze trpljenja, gluha od krikov gorja, umakne kakor plaha želva v oklep jazstva, potem vedi, O učenec, da je tvoja duša nevredno svetišče svojega molčečega Boga.

16. Ko tvoja duša, okrepljena, spolzi iz svojega varnega zavetja; pobegne iz zaščitenega svetišča, razteza svojo srebrno nit in hiti dalje; ko zagleda svojo podobo na valovih prostora in šepeta: “To sem jaz,” razglasi, O učenec, da se je tvoja duša ujela v mreže zablode [7].

17. Ta zemlja, učenec, je dvorana žalosti, v kateri so vzdolž poti postavljene pasti strašnih preizkušenj, da bi tvoj ego ujele v zablodo, imenovano “veliko krivoverstvo” [8].

18. Ta zemlja, O nevedni učenec, je zgolj temačen vhod v somrak, ki se nahaja pred dolino resnične luči – tiste luči, ki je ne more pogasiti noben veter, tiste luči, ki gori brez stenja ali netiva.

19. Veliki zakon pravi: “Da bi lahko postal POZNAVALEC VSE-JAZ-a [9], moraš biti najprej poznavalec Jaza. Da bi dosegel poznavanje tega Jaza, moraš predati jaz ne-jazu, bitje ne-bitju, in nato boš lahko počival med krili velike ptice. Ah, kako sladak je počitek med krili tistega, ki ni rojen, niti ne umre, ampak je AUM [10] skozi večne dobe [11].

[5] Duša tu pomeni človeški ego ali *manas*, tistega, ki ga naša okultna sedmerna delitev predstavlja kot človeško dušo (Glej v *The Secret Doctrine – Tajnem nauku*), v nasprotju z duhovnimi in živalskimi dušami.

[6] *Maha maya*, “Velika utvara”, objektivni univerzum.

[7] *Sakkayaditthi*, zabloda osebnosti.

[8] *Attavada*, krivo prepričanje v dušo, ali bolje, v ločenost duše ali jaza od edinega univerzalnega, neskončnega JAZ-a.

[9] *Tattvajnani* je poznavalec ali razločevalec principov v naravi in v človeku; *Atmajnani* pa je poznavalec ATMAN-a ali univerzalnega, EDINEGA JAZ-a.

20. Zajaši ptico življenja, če bi rad vedel [12].
21. Odpovej se svojemu življenju, če bi rad živel [13].
22. Tri dvorane, O utrujeni romar, vodijo do konca muk. Tri dvorane, O osvajalec *mare*, te bodo ponesle skozi tri stanja [14] zavesti v četrto [15] in od tam v sedem svetov [16], v svetove večnega počitka.
23. Če bi se rad naučil njihovih imen, potem prisluhni in pomni.
24. Ime prve dvorane je nevednost – *avidya*.
25. To je dvorana, v kateri si ugledal luč, v kateri si živel in boš umrl [17].
26. Ime druge dvorane je dvorana učenja. V njej bo tvoja duša našla cvetje življenja, a pod vsakim cvetom ovito kačo [18].
27. Ime tretje dvorane je modrost, onstran katere se raztezajo brezkrayne vode *akshare*, neuničljivega vira vsevednosti [19].

[10] *Kala hamsa*, ptica ali labod (Glej opombo št. 11). *Nada-Bindu Upanishada* (*Rig Veda*) v prevodu *Kumbakonam* Teozofskega društva pravi: “Zlog A naj bi bila njena (ptice *hamsa*) desna perut, U, njena leva perut, M, njen rep, *Ardha-matra* (pol metra) pa naj bi bila njena glava”.

[11] Večnost ima za vzhodnjake povsem drug pomen kot za nas. Na splošno predstavlja 100 let ali “dob” Brahme, trajanje ene *kalpe* ali obdobja 4.320.000.000 let.

[12] Ista *Nada-Bindu* pravi: “Na jogija, ki zajaše *hamso* (kontemplira o Aum), ne vplivajo karmični vplivi ali milijoni grehov”.

[13] Odpovej se življenju fizične osebnosti, da bi živel v duhu.

[14] Ta tri stanja zavesti so *jagrat*, budno stanje, *svapna*, sanjanje, *sushupti*, stanje globokega sna. Ta tri jogi stanja vodijo v četrto ali –

[15] *Turiya*, stanje onstran stanja brez sanj, stanje, ki je nad vsemi, stanje visoke duhovne zavesti.

[16] Nekateri vzhodni mistiki umeščajo sedem ravni bivanja, sedem duhovnih *loka* ali svetov, v telo *kala hamse*, laboda izven časa in prostora, ki se spremeni v laboda v času, ko postane Brahma Brahman (neuter).

[17] Pojavni svet čutov in zgolj zemeljske zavesti.

28. Če bi rad varno prečkal prvo dvorano, potem naj tvoj um ne zamenja v njej gorečih ognjev poželenja s sončno svetlobo življenja.

29. Če bi rad varno prečkal drugo dvorano, potem se ne ustavlja, da bi vdihoval omamne vonjave njenega cvetja. Če bi se rad osvobodil karmičnih verig, potem ne išči svojega guruja v teh majavičnih področjih.

30. Modri se ne zadržujejo na igrišču čutov.

31. Modri se ne menijo za sladke glasove utvare.

32. Išči njega, ki ti bo podaril rojstvo [20] v dvorani modrosti, v dvorani, ki leži onstran, v kateri ne poznajo senc in kjer luč resnice sije v neminljivi slavi.

33. To, kar je ne-ustvarjeno, prebiva v tebi, učenec, tako kot prebiva v tej dvorani. Če bi jo rad dosegel in dvoje spojil, moraš sleči s sebe svoja temna oblačila utvare. Zaduši glas mesa, ne dovoli nobeni podobi čutov, da bi se vrinila med njeno in tvojo svetlobo in preprečila, da bi se zlili v eno. In, ker si spoznal svojo lastno *ajnano* [21], zbeži iz dvorane učenja. Ta dvorana je nevarna v svoji lažni lepoti, potrebna je le za tvojo preizkušnjo. Pazi, Lanoo, da se ne bi tvoja duša, oslepljena od žarenja utvare, obotavljala in ujela v njeno zavajajočo svetlobo.

34. Ta svetloba sije iz dragulja velikega zapeljevalca (*mare*) [22]. Čuti, ki jih očara, oslepijo um, nepazljivega pa zapusti kot zapuščeno razbitino.

[18] Astralno področje, psihični svet nadčutnih zaznav in zavajajočih prizorov – svet medijev. To je velika “astralna kača” Eliphasa Levija. Še nikoli ni bil noben cvet, utrgan v teh področjih, prinešen navzdol na zemljo brez kače, ovite okoli stebela. To je svet velike utvare.

[19] Področje polne duhovne zavesti, onstran katerega ni več nevarnosti za tistega, ki ga je dosegel.

[20] Inicij, ki vodi učenca skozi znanje, predano do njegovega duhovnega ali drugega rojstva, se imenuje oče, guru ali mojster.

[21] *Ajnana* je nevednost ali ne-modrost, nasprotje “vedenja”, *jnane*.

35. Vešči, ki jo pritegne slepeči plamen tvoje nočne svetilke, je usojeno uničenje v židkem olju. Nepazljiva duša, ki se ji ne uspe spoprijeti z rogajočim demonom utvare, pa se bo vrnila na zemljo kot sužnja *mare*.

36. Glej množico duš. Opazuj, kako omahujejo nad viharnim morjem človeškega življenja, in kako, izčrpane, krvaveče, zlomljenih kril, ena za drugo padajo v kipeče valove. Šibane od silovitih vetrov, gnane od burje, se kopičijo v srkih in izginejo v prvem velikem vrtincu.

37. Če bi skozi dvorano modrosti rad dosegel dolino blaženosti, potem učenec, hitro zapri svoje čute pred velikim, groznim krivoverstvom ločenosti, ki te odvrča od ostalih.

38. Ne dovoli, da bi se tvoj “v nebesih-rojeni” potopil v morje *maje*, odtrgal od univerzalnega starša (duše), ampak dovoli, da se ognjena moč umakne v najbolj notranjo sobo, v sobo srca [23] in dom matere sveta [24].

39. Nato se bo, ko postane dih EDINE-DUŠE, glas, ki napolnjuje vse, glas tvojega Mojstra, ta moč dvignila iz srca v šesto, srednje področje, na mesto med tvojimi očmi.

40. Šele takrat boš lahko postal “popotnik neba” [25], ki hodi z vetrovi nad valovi in katerega korak se ne dotakne vode.

[22] *Mara* je v eksotičnih religijah demon, *asura*, medtem ko je v ezotični filozofiji posebljena skušnjava preko človeških razvad. V dobresednem prevodu pomeni “tisti, ki ubija” dušo. Predstavljen je kot kralj (Marov) s krono, na kateri sije tako bleščoč dragulj, da oslepi tiste, ki ga gledajo. To bleščanje se seveda nanaša na očaranost, ki jo na določene narave vrši razvada.

[23] Notranja soba srca, ki se v sanskrtu imenuje *brahma-pura*. “Ognjena moč” je *kundalini*.

[24] “Moč” in “mati sveta” sta imeni za *kundalini* – eno od mističnih “jogijevih moči”. To je *buddhi*, ko ga obravnavamo kot dejaven, namesto pasiven princip (kar na splošno je, ko nanj gledamo kot zgolj na nosilec ali posodo najvišjega duha, ATME). To je električno-duhovna sila, ustvarjalna moč, ki z enako lahkoto, ko je prebujena v delovanje, ubija kot ustvarja.

41. Preden postaviš svojo nogo na najvišjo prečko lestve, lestve mističnih zvokov, moraš na sedem načinov slišati glas svojega notranjega boga (višjega Jaza).

42. Prvi je podoben sladkemu glasu slavca, ki svoji družici prepeva poslovilno pesem.

43. Drugi je kot zvok *dhyanijevih* srebrnih cimbal, ki prebuja svetlikajoče zvezde.

44. Naslednji je kot ubrana tožba v svoji školjki ujete morske vile.

45. Temu sledi pesem *vine* [26].

46. Peti vrešči v tvojem ušesu kot zvok bambusove piščali.

47. Ta se nato spremeni v trobljenje trobent.

48. Zadnji vibrira kot zamolklo bobnenje nevihtnega oblaka.

49. Sedmi pogoltne vse ostale zvoke. Ti zamrejo in nato jih ni več slišati.

50. Ko je šest [27] ubitih in položenih ob noge Mojstra, potem se gojenec zlije z ENIM [28], postane to eno in živi v njem.

51. Preden vstopiš na pot, moraš uničiti svoje lunarno telo [29], očistiti svoje telo uma [30] in prečistiti svoje srce.

[25] *Khechara* ali "popotnik neba" ali "hodec". Kakor razlaga šesta *adhyayi* v kraljevskem mističnem delu *Jnaneshvari* – postane telo jogija kot oblikovano od vetra; kot "oblak, iz katerega so pognali udi", nakar – "on (jogi) uzre stvari onstran morij in zvezd; sliši jezik dev in ga dojema, ter zaznava to, kar prehaja skozi um mravlje".

[26] Vina je indijski godalni instrument, podoben plunki.

[27] Šest principov; to pomeni, da je uničena nižja osebnost in da se je individualnost zlila in izgubila v sedmem ali duhu.

[28] Učenec postane eno z Brahmo ali ATMAN.

[29] Astralna oblika, ki jo ustvari *kamični* princip, *kama rupa* ali telo želja.

52. Čiste vode večnega življenja, jasne in kristalne, se ne smejo pomešati z blatnimi hudourniki monsunske nevihte.

53. Kaplja nebeške rose, ki se ob prvem jutranjem sončnem žarku svetlika v lotosovem cvetu, postane ob padcu na zemljo košček gline; glej, biser je sedaj drobec blata.

54. Bori se s svojimi nečistimi mislimi preden te nadvladajo. Uporabljal jih tako kot bi one tebe, kajti dobro vedi, če jim prizanašaš in poženejo korenine ter zrastejo, te bodo te misli nadvladale in ubile. Pazi, učenec, ne trpi, ne približuj se niti njihovi senci. Kajti rastla bo, povečala svojo velikost in moč, nato pa bo ta stvar teme vsrkala tvoje bitje, še preden boš dobro spoznal črno gnilobo pošastine prisotnosti.

55. Preden lahko “mistična moč” [31] naredi iz tebe boga, Lanoo, moraš pridobiti sposobnost po volji ubiti svoje lunarno telo.

56. Jaz materije in jaz duha se ne moreta nikoli srečati. Eden od obeh mora izginiti; ni prostora za oba.

57. Preden lahko um tvoje duše razume, je potrebno zdrobiti popek osebnosti, uničiti črva občutka preteklega ponovnega vstajenja.

58. Ti ne moreš hoditi po poti, dokler nisi sam postal ta pot [32].

[30] *Manasa rupa*. Prvo se nanaša na astralni ali osebnostni jaz; drugo na individualnost ali reinkarnirajoči se ego, katerega zavest na naši ravni ali nižjem *manasu* je potrebno ohromiti.

[31] *Kundalini* se zaradi svojega spirali podobnega delovanja ali napredovanja v telesu asketa, ki v sebi razvija to moč, imenuje “kačja” ali krožna moč. To je okultna ognjena, električna ali *fohatična* moč, velika prvotna sila, ki je v osnovi vse organske in anorganske materije.

[32] Ta “pot” se omenja v vseh mističnih delih. Tako v *Jnaneshvari* Krišna pravi: “Ko se zagleda to pot ... najsi se človek obrne proti cvetu vzhoda ali pa sobanam zahoda, brez premikanja, O imetnik loka, je to popotovanje po tej cesti. Na tej poti, kamorkoli človek že gre, tisti kraj postane človekov lastni jaz.” “Ti si pot,” je rečeno adeptu-guruju in od slednjega učencu po iniciaciji. “Jaz sem način in pot,” pravi nek drugi Mojster.

59. Naj tvoja duša nastavi uho vsakemu kriku bolečine, tako kot lotos razgali svoje srce, da bi pil jutranje sonce.

60. Ne dovoli, da bi ognjeno sonce posušilo eno samo solzo bolečine, preden je nisi ti obrisal s trpečega očesa.

61. Temveč dovoli, da pade na tvoje srce in tam ostane vsaka žgoča človeška solza, niti je nikoli ne otri, dokler ni odstranjena bolečina, ki jo je povzročila.

62. Te solze, O ti najbolj usmiljenega srca, so tokovi, ki namakajo polja nesmrtnosti dobrotljivosti. Na taki zemlji raste polnočni cvet Bude [33], ki ga je težje najti, redkeje videti kot rožo z vogajevega drevesa. To je seme osvoboditve od ponovnega rojevanja. Arhata loči tako od boja kot od poželenja in ga vodi čez polja bivanja v mir in blaženost, ki sta znana samo v deželi tišine in ne-bivanja.

63. Izkorenini željo; a, če jo ubiješ, pazi, da ne bi spet vstala od mrtvih.

64. Ubij ljubezen do življenja, vendar, če pogubiš *tanho* [34], naj to ne bo zaradi žeje po večnem življenju, pač pa, da bi nadomestil minljivo z večnim.

65. Ne želi ničesar. Ne vznemirjaj se zaradi karme, niti zaradi nespremenljivih zakonov narave. Ampak se bojuj le z osebnostnim, prehodnim, izginjajočim in minljivim.

66. Pomagaj naravi in deluj z njo; in narava bo na tebe gledala kot na enega izmed svojih ustvarjalcev in se ti klanjala.

67. In na široko ti bo odprla portale svojih skrivnih soban, odstrla tvojemu pogledu skrite zaklade v samih globinah svojih čistih deviških nedrji. Neomadeževana od roke materije kaže svoje zaklade le očesu duha – očesu, ki se nikoli ne zapre, očesu, za katerega ni tančice v vseh njenih kraljestvih.

[33] Adeptstvo – “cvet Bodhisattve”.

[34] *Tanha* - “volja do življenja”, strah pred smrtjo in ljubezen do življenja, tista sila ali energija, ki povzroča ponovna rojstva.

68. Tedaj ti bo pokazala sredstva in pot, prva vrata in druga, tretja, vse do samih sedmih. In nato, cilj – onstran katerega ležijo, kopajoč se v sončni svetlobi duha, neizrekljiva veličastja, ki jih ne more videti nobeno oko, razen oko duše.

69. Obstaja le ena pot do poti; in le na samem njenem koncu je mogoče slišati glas tišine. Lestev, po kateri se vzpenja učenec, oblikujejo prečke trpljenja in bolečine; te lahko utiša le glas kreposti. Gorje, nato tebi učenec, če je ostala ena sama razvada, ki je nisi pustil za sabo. Kajti tedaj se bo lestev spodmaknila in te strmoglavila; njene noge počivajo v globokem blatu tvojih grehov in napak, in preden poskušaš prečkati ta široki prepad materije, si moraš umiti svoje noge v vodah odpovedi. Pazi, da ne boš še vedno umazano nogo položil na najnižjo prečko lestve. Gorje tistemu, ki si drzne umazati eno samo prečko z blatno nogo. Umazano in lepljivo blato se bo posušilo, postalo nepopustljivo in prilepilo njegovo nogo na mesto in mu kot ptici, ujeti na limanice premetenega ptičarja, preprečilo nadaljnje napredovanje. Njegove razvade se bodo izoblikovale in ga potegnile navzdol. Njegovi grehi bodo dvignili svoje glasove kot smeh in ječanje šakala po zatonu sonca; njegove misli bodo postale armada in ga odvlekale kot ujetega sužnja.

70. Ubij svoje želje, Lanoo, odvzemi moč svojim razvadam, preden zastaviš prvi korak na svečano popotovanje.

71. Zaduši svoje grehe, da za vedno onemijo, preden dvigneš nogo, da bi se vzpel na lestev.

72. Utišaj svoje misli in usmeri svojo pozornost na svojega Mojstra, ki ga sicer še ne vidiš, ga pa čutiš.

73. Zlij tvoje čute v enega, če bi bil rad varen pred sovražnikom. Zgolj s tem čutom, ki leži skrit v votlini tvojih možganov, je mogoče zamegljenim očem duše razkriti strmo pot, ki vodi do tvojega Mojstra.

74. Dolga in težavna pot je pred teboj, O učenec. Ena sama misel na preteklost, ki si jo pustil za seboj, te bo potegnila navzdol in moral boš znova začeti vzpon.

75. Ubij v sebi ves spomin na pretekle izkušnje. Ne glej nazaj, ker boš izgubljen.

76. Ne verjemi, da je mogoče poželenje kdajkoli izkoreniniti s potešitvijo ali zadovoljtvijo, kajti to je ogabnost, ki jo navdihuje *mara*. Prav s hranjenjem razvade se ta širi in postaja močnejša, kakor črv, ki se redi v srcu cveta.

77. Vrtnica mora znova postati popek, rojen iz roditeljskega stebila, preden zajedavec izje njeno srce in izpije njen življenjski sok.

78. Zlato drevo požene svoje dragocene popke, še preden mu je vihar izsušil deblo.

79. Učenec mora znova doseči otroško stanje, ki ga je izgubil, preden lahko prvi zvok pade na njegovo uho.

80. Luč EDINEGA Mojstra, edina neminljiva zlata luč duha, proži svoje bleščeče smehljaje na učenca že od samega začetka. Njeni žarki prodirajo skozi goste, temne oblake materije.

81. Sedaj tu, sedaj tam, ga ti žarki osvetlujejo, kakor sončne iskre, ki vne-majo zemljo skozi gosto listje pragozdne podrasti. Toda, O učenec, če meso ni nedejavno, glava hladna, duša pa trdna in čista kakor žareči diamant, potem žarenje ne bo doseglo sobe, njena sončna svetloba ne bo ogrela srca, niti ne bodo mistični zvoki z akašinih višin [35] dosegli ušesa, najsi na začetni stopnji še tako željnega.

82. Če ne slišiš, ne moreš videti.

83. Če ne vidiš, ne moreš slišati. Slišati in videti, to je druga stopnja.

* * *

[35] Te mistične zvoke ali melodijo, ki jo na začetku svojega cikla meditacije sliši asket, jogiji imenujejo *anahatashabda*.

84. Ko učenec vidi in sliši, ko vonja in okuša, z zaprtimi očmi, sklopljenimi ušesi, z zamašenimi usti in nosnicami; ko so štirje zlitih čuti pripravljene preiti v petega, tistega notranjega dotika – tedaj je on prešel na četrto stopnjo.

85. In na peti, O ubijalec svojih misli, morajo biti vse te znova ubite še preden ponovno oživijo [36].

86. Odtegni svoj um od vseh zunanjih predmetov, vseh zunanjih prizorov. Odreči se notranjim podobam, da ne bi vrgle temne sence na svetlobo tvoje duše.

87. Sedaj si v *dharani* [37], na šesti stopnji.

88. Ko si prešel v sedmo, O srečnež, ne boš več zaznaval svete trojice [38], ker boš sam postal ta trojica. Ti sam in um, kot povezana dvojčka, zvezda, ki je tvoj cilj, gori nad glavo [39]. Trojica, ki prebiva v veličastju in neizrekljivi blaženosti, je sedaj v svetu maje izgubila svoja imena. Postali so ena zvezda, ogenj, ki gori, pa ne žge, tisti ogenj, ki je *upadhi* [40] plamena.

[36] To pomeni, da mora biti na šesti stopnji razvoja, ki je v okulturnem sistemu *dharana*, “ubit” (ali ohromljen na tej ravni) vsak čut kot posamezna sposobnost ter preiti v in se zlit s sedmim, najbolj duhovnim čutom.

[37] Glej opombo 3.

[38] Vsako razvojno stopnjo v radža jogi simbolizira nek geometrijski lik. Slednjo, ki se nahaja pred *dharano*, sveti trikotnik. ? je znak visokih *chel*, medtem ko je druga vrsta trikotnika znak visokih iniciatov. To je simbol “I”, o katerem je govoril Buda in ga uporabljal kot simbol za utelešeno obliko *Thatagate*, ko opusti tri metode *prajne*. Ko enkrat preide pripravljalne in nižje stopnje, učenec ne vidi več ?, ampak | , okrajšavo | , polne sedmerice. Njena prava oblika tu ni podana zato, ker bi jo gotovo pograbili kakšni šarlatani in – jo oskrunili z uporabo za sleparske namene.

[39] Zvezda, ki gori nad glavo je “zvezda iniciacije”. Kastno znamenje šajvijeve ali pripadnikov sekte *šiva*, velikega zaščitnika vseh jogijev, je črna okrogla pika, ki je sedaj morda simbol sonca, vendar pa je bila v starih časih v okultizmu simbol zvezde iniciacije.

[40] Osnova (*upadhi*) večno nedosegljivega plamena, tako dolgo, dokler se asket še nahaja v tem življenju.

89. In to, O jogi sreče, je to, kar ljudje imenujejo *dhyana* [41], ki je prava znanilka *samadhi*a [42].

90. Sedaj se je tvoj jaz izgubil v Jazu, ti sam v Tebi samemu, stopljenem v tistem Jazu, iz katerega si ti že prvič zažarel.

91. Kje je tvoja individualnost, Lanoo, kje Lanoo sam? Je iskra, ki se je izgubila v ognju, kapljica v oceanu, vedno prisotni žarek je postal vse in večno žarčenje.

92. In sedaj, Lanoo, si ti delujoči in priča, žareči in žarenje, svetloba v zvoku in zvok v svetlobi.

93. Seznanjen si s petimi ovirami, O blaženi. Ti si njihov osvajalec, Mojster šeste, razdeljevalec štirih oblik resnice [43]. Svetloba, ki pada na njih, sije iz tebe samega, O ti, ki si bil učenec, a si sedaj Učitelj.

In glede štirih oblik resnice:

94. Ali nisi prešel skozi poznavanje vse bede – prva resnica?

95. Ali nisi pri *Tsiju*, portalu zbiranja, premagal kralja Marov [44] – druga resnica?

[41] *Dhyana* je zadnja stopnja pred zaključno na tej zemlji, razen če človek ne postane popoln Mahatma. Kot že rečeno, na tej stopnji se radža jogi duhovno še zaveda jaza in delovanja svojih višjih principov. Korak naprej, pa se bo znašel na ravni onstran sedme (ali četrte, v skladu z nekaterimi šolami). Te so, po praksi *pratyahare* – pripravljalnega urjenja, med katerim človek razvije nadzor svojega uma in misli – *dharana*, *dhyana* in *samadhi*. Vse tri pa zajema splošno ime *SAMYAMA*.

[42] *Samadhi* je stanje, v katerem asket izgubi zavestnost o vsaki individualnosti, vključno z njegovo lastno. On postane – VSE.

[43] Štiri oblike resnice so v severnem budizmu: *ku* – trpljenje in beda; *tu* – zbir skušnjav; *mu* – njihovo uničenje; in *tau* – pot. Pet ovir pa: poznavanje bede, resnica o človeški krhkosti, nasilna omejevanja in brezpogojna nujnost ločitve od vseh spon strasti in celo želja. Zadnja pa je “pot odrešenja”.

[44] Pri portalu “zbiranja” stoji kralj Marov, Maha-Mara, in skuša oslepiti kandidata z bliščem svojega dragulja.

96. Ali nisi ob tretjih vratih uničil greha in dosegel tretjo resnico?
97. Ali nisi vstopil na *tau*, na pot [45], ki vodi do znanja – četrta resnica?
98. In sedaj, počij pod drevesom *bodhi*, ki je popolnost vsega znanja, kajti, vedi, ti si mojster *samadhija* – stanja popolne vizije.
99. Glej! postal si luč, postal si zvok, ti si svoj Mojster in svoj Bog. Ti si predmet svojega iskanja: neprekinjen GLAS, ki odmeva skozi večnosti, osvobojen spremembe, osvobojen greha, sedem zvokov v enem,

GLASU TIŠINE.

100. Om Tat Sat.

[45] To je četrta “pot” od petih poti ponovnega rojstva, ki vodi in premetava vsa človeška bitja v neprekinjena stanja žalosti in veselja. Te “poti” so pododdelki ene same, poti, ki ji sledi karma.

Odlomek II - Dve poti

101. IN SEDAJ, O Učitelj usmiljenja, pokaži pot drugim ljudem. Glej, vsi ti, ki trkajo, da bi vstopili, čakajo v nevednosti in temi, da bi videli, kako se jim bodo hitro odprla vrata sladkega zakona!

Glas kandidatov:

102. Ali ne boš, Mojster, iz svojega lastnega usmiljenja razkril nauk srca [46]? Ali boš odklonil, da bi vodil svoje služabnike na pot osvoboditve?

Učitelj je rekel:

103. Poti sta dve [47]; velike popolnosti so tri [48]; šest je kreposti [49], ki preobrazijo telo v drevo znanja [50].

[46] Dve šoli Budovega nauka, ezoterična in eksoterična, se imenujeta nauk "srca" in nauk "očesa". *Bodhidarma* jih je na Kitajskem – od koder sta imeni dosegli Tibet – poimenovala *tsungmen* (ezoterična) in *kiaumen* (eksoterična šola). Prva se tako imenuje zato, ker se je izlila iz srca Gautama Bude, medtem ko je bil nauk "očesa" delo njegove glave ali možganov. Nauk srca se imenuje tudi "pečat resnice" ali "resničen pečat," simbol, ki ga je mogoče najti v naslovu skoraj vseh ezoteričnih del.

[47] Glej verz 179.

[48] Za eno od teh glej opombo 34, verz 306.

104. Kdo se jima bo približal?

105. Kdo bo prvi vstopil nanju?

106. Kdo bo prvi slišal nauk o dveh poteh v eni, odstrto resnico o skritem srcu [51]? Zakon, ki, izogibajoč učenju, uči modrost, razkriva zgodbo o stiski.

107. Žal, žal, čeprav vsi ljudje posedujejo *alayo* in so eno z veliko dušo, pa jim posedovanje *alaye* tako malo koristi!

108. Glej kako, podobno kot odseva luna na mirnih valovih, *alayo* odseva malo in veliko, kako se zrcali v najmanjših atomih, pa vendar ne uspe doseči vseh src. Žal, ima tako malo ljudi korist od daru, od neprecenljive ugodnosti učenja resnice, pravilnega zaznavanja obstoječih stvari, znanja o ne-obstoječem.

Gojenec je rekel:

109. O Učitelj, kaj naj storim, da bom dosegel modrost?

110. O Modri, kaj, da bom pridobil popolnost?

111. Išči poti. Vendar, O Lanoo, bodi čistega srca, preden začneš svoje popotovanje. Preden zastaviš svoj prvi korak, se nauči razločevati realno od lažnega, večno minljivo od večno trajnega. Predvsem pa se nauči ločevati znanje glave od modrosti duše, nauk "očesa" od nauka "srca".

[49] Glej verza 198, 206.

[50] Drevo znanja je naziv, ki so ga privrženci *Bodhidharne* (religije modrosti) podelili tistim, ki so dosegli vrh mističnega znanja – adeptom. Nagarjuno, ustanovitelja *madhyami-ka* šole, so imenovali "Zmajevo drevo", ker je zmaj simbol za modrost in znanje. Drevesu je izkazana čast zato, ker se je pod drevesom *bodhi* (modrost) rodil in dosegel razsvetljenje, prvič pridigal in umrl Buda.

[51] "Skrito srce" je ezoterični nauk.

112. Da, nevednost je kot zaprta in zatohla posoda; duša kot vanjo ujeta ptica. Ne žvrgoli, niti ne more premikati perja; sedi pevec, nem in otopel, od izčrpanosti umira.

113. Vendar pa je celo nevednost boljša kot učenje z glavo brez modrosti duše, ki bi ga razsvetljevala in vodila.

114. Semena modrosti ne morejo vzkliti in rasti v zatohlem prostoru. Da bi živel in žel izkustva, potrebuje um širino in globino ter cilje, ki ga povlečejo proti diamantni duši [52]. Ne išči teh ciljev v kraljestvu maje; ampak poleti onstran utvar, išči večni in nespremenljivi *sat* [53], z nezaupanjem v lažne predloge domišljije.

115. Kajti um je kot zrcalo; medtem ko odseva, zbira prah [54]. Potrebuje nežne sapice modrosti duše, da bi pometel prah naših utvar. Skušaj, O začetnik, spojiti svoj um in dušo.

116. Izogibaj se nevednosti in enako se izogibaj utvari. Odvrni svoje obraz od prevar sveta; ne zaupaj svojim čutom, so lažni. Vendar pa v svojem telesu – svetišču tvojih občutij – išči v neosebne večnega človeka [55]; in ko ga najdeš, poglej navznoter: ti si Buda [56].

117. Izogibaj se hvali, O predani. Hvala vodi do samo-prevare. Tvoje telo ni Jaz, tvoj Jaz je sam po sebi brez telesa, in tako hvala kakor graja nanj ne vpliva.

[52] “Diamantna duša”, *vajrasattva*, naziv najvišjega Bude, gospoda vseh misterijev, ki se imenuje *Vajradhara* in *Adi-Buddha*.

[53] *Sat*, edina večna in absolutna realnost in resnica; vse ostalo je utvara.

[54] Iz nauka Shin Sieua, ki uči, da je človeški um kot ogledalo, ki privlači in odseva vsak atom prahu, in ki ga je potrebno, tako kot ogledalo, vsak dan nadzirati in čistiti. Shin Sieu je bil šesti patriarh Severne Kitajske, ki je učil ezoterični nauk Bodhidharme.

[55] Reinkarnirajoči ego severni budisti imenujejo “resnični človek”, ki postane, z združitvijo s svojim višjim Jazom, Buda.

[56] Buda pomeni razsvetljeni.

118. Samo-čaščenje, O učenec, je kot visoki stolp, na katerega se je povzpел ošaben norec. Nato sedi v ponosni samoti, neopažen od nobenega, razen od samega sebe.

119. Modri zavrže lažno učenje, dobri zakon ga razprši v vetrove. Njegovo kolo se vrti za vse, ponižne in domišljave. Nauk očesa [57] je za množico, nauk srca za izbrane. Prva v ponosu ponavlja: “Glejte, jaz vem”; drugi, oni, ki so v ponižnosti zbirali, preprosto priznavajo: “Tako sem slišal” [58].

120. “Nauku srca”, O učenec, je ime “veliko sito”.

121. Kolo dobrega zakona se hitro giblje naprej. Melje noč in dan. Nevreden plevel loči od zlatega zrnja, otrobe od moke. Roka karme upravlja kolo; obrati označujejo utripe karmičnega srca.

122. Resnično znanje je moka, lažno učenje plevel. Če bi rad jedel kruh modrosti, moraš svojo moko zamesiti s čistimi vodami *amrite* (Nesmrtnosti). Če pa zamesiš otrobe z roso maje, s tem ustvariš zgolj hrano za črne golobe smrti, ptice rojstva, razkroja in žalosti.

123. Če bi ti rekli, da moraš, če hočeš postati arhat, nehati ljubiti vsa bitja – jim reci, da lažejo.

124. Če bi ti rekli, da moraš, če hočeš doseči osvoboditev, sovražiti svojo mater in omalovaževati svojega sina; zatajiti svojega očeta in ga imenovati “hišni gospodar” [59]; se odreči vsemu usmiljenju do človeka in živali – jim reci, da je njihov jezik lažen.

125. Tako poučujejo *tirthiki*, neverniki (brahmanski asketi).

[57] Glej opombo 102. Eksoterični Budizem množic.

[58] Običajni stavek, ki se nahaja na začetku budističnih spisov in pomeni, da je to, kar sledi, zapisano na podlagi neposrednega ustnega izročila Bude in arhatov.

[59] Tako naslavlja svojega očeta v legendi, ki se imenuje *Rathapala Sutrāsanna*, veliki arhat Rathapala. Ker pa so vse takšne legende alegorične (na primer, Rathapalov oče ima dvorec s sedmimi vrati), velja ta očitek tistim, ki jih sprejemajo dobesedno.

126. Če bi te učili, da se greh rodi iz delovanja in blaženost iz popolnega nedelovanja, jim reci, da se motijo. Nestalnost človeškega delovanja, odrešitev uma hlapčevstva z ustavitvijo greha in napak, ni za deva egoje (reinkarnirajoče se egoje). Tako pravi nauk srca.

127. Dharma “očesa” je utelešenje zunanjega, in neobstoječega.

128. Dharma “srca” je utelešenje *bodhi* (resnične, božanske modrosti), trajne in večne.

129. Svetilka gori jasno, ko sta stenj in olje čista. Da bi bila čista, je potreben čistilec. Plamen ne čuti postopka čiščenja. “Veter stresa veje drevesa; deblo ostaja nepremično”.

130. Oboje, delovanje in nedelovanje, se lahko nahaja v tebi; tvoje telo je lahko vznemirjeno, um pa miren, tvoja duša pa tako bistra kot gorsko jezero.

131. Ali bi rad postal jogi časovnega kroga? Potem, O Lanoo:

132. Ne verjemi, da boš sedeč v temnih gozdovih, v ponosni osamljenosti in ločen od ljudi; ne verjemi, da boš živeč ob koreninah in rastlinah, blažeč žejo s snegom velike verige – ne verjemi, O predani, da te bo to vodilo do cilja končne osvoboditve.

133. Ne misli, da te bo lomljenje kosti, trganje mesa in mišic, združilo s tvojim tihim Jazom [60]. Ne misli, da si, ko si premagal grehe svoje grobe oblike, O žrtev svojih senc [61], izpolnil svojo dolžnost do narave in do človeka.

134. Blaženi so prezirali tako ravnanje. Lev zakona, gospod usmiljenja (Buda), je, ko je zaznal resnični vzrok človeške bede, takoj zapustil sladki,

[60] Višji Jaz, sedmi princip.

[61] Naša fizična telesa se v mističnih šolah imenujejo “sence”.

a sebični počitek v mirnih divjinah. Iz *aranyake* [62] je On postal učitelj človeštva. Potem, ko je kot Julai [63] vstopil v nirvano, je On pridigal po gorah in ravninah ter predaval v mestih devam, ljudem in bogovom [64].

135. Sej prijazna dejanja, pa boš žel njihov sad. Nedelovanje v dejanju usmiljenja postane delovanje v smrtnem grehu. Tako pravi modri.

136. Ali se boš vzdržal delovanja? Ne, tako tvoja duša ne bo pridobila svoje svobode. Da bi dosegel nirvano, mora človek doseči samo-poznavanje, in samo-poznavanje je otrok prijaznih del.

137. Bodi potrpežljiv, kandidat, kakor tisti, ki se ne boji nobenega neuspeha, se ne poteguje za noben uspeh. Usmeri pogled svoje duše na zvezdo, katere žarek si [65], plamtečo zvezdo, ki sije v nerazsvetljenih globinah nenehnega bivanja, brezmejnih poljih neznanega.

138. Bodi stanoviten, kakor tisti, ki večno vztraja. Tvoje sence živijo in izginjajo [66]; to, kar bo v tebi za vedno živelo, to, kar v tebi ve, ker je znanje [67], ne pripada minljivemu življenju: to je človek, ki je bil, ki je in bo, za katerega ura nikoli ne bo odbila.

139. Če bi rad žel sladki mir in počitek, učenec, posej polja bodočih žetev s semeni zaslug. Sprejmi nadloge rojstva.

140. Stopi s sončne svetlobe v senco, da bi izpraznil prostor za druge. Solze, ki namakajo suho zemljo bolečine in žalosti, prinašajo cvetje in sadove kar-

[62] *Aranyaka*, puščavnik, ki se, ko postane jogi, umakne v divjino in živi v gozdu.

[63] *Julai*, kitajsko ime za *tathagato*, naziv, ki se uporablja na vsakega Budo.

[64] Vsa izročila severa in juga so si enotna pri prikazovanju Bude, kako zapušča svojo odmaknjenost, kakor hitro je rešil problem življenja – to je, prejel notranje razsvetljenje – in začel javno učiti človeštvo.

[65] V skladu z ezoteričnim učenjem, je vsak duhovni ego žarek planetarnega duha.

[66] “Osebnosti” ali fizična telesa se, zato ker so izginjajoča, imenujejo “sence”.

[67] Um (*manas*), miselni princip ali ego v človeku, je predstavljen kot znanje samo po sebi zato, ker se človeški egoji imenujejo *manasa-putre*, sinovi (univerzalnega) uma.

mičnega povračila. Z ognjišča človekovega življenja, iz njegovega črnega dima, se dvigajo krilati plameni, očiščeni plameni, ki ob poletu navzgor, pod očesom karme, na koncu stkejo veličasten izdelek treh oblačil poti [68].

141. Ta oblačila so: *nirmanakaya*, *sambhogakaya* in *dharmakaya*, veličastno oblačilo [69].

142. Res je, *shangna* oblačilo [70] lahko kupi večno luč. Že *shangna* oblačilo samo podarja nirvano uničenja; zaustavlja ponovno rojstvo, toda, O učenec, ono tudi ubija sočutje. Popolni Bude, ki so oblekli veličastje *dharmakaye*, ne morejo več pomagati človekovi odrešitvi. Gorje! ali naj bodo jazi žrtvovani jazu; človeštvo za blaginjo posameznikov?

143. Vedi, O začetnik, to je odprta pot, pot k sebični blaženosti, ki se je izogibajo Bodhisattve skrivnega srca, Bude sočutja.

144. Živeti v dobro človeštva je prvi korak. Izvajati šest veličastnih kreposti [71] je drugi.

145. Obleči skromno oblačilo *nirmanakaye* pomeni odpovedati se večni blaženosti za sebe, da bi pomagal odrešitvi človeka. Doseči blaženost nirvane zgolj zato, da bi se ji odpovedal, je vzvišen, končni korak – najvišji na poti odpovedi.

[68] Glej opombo 34, verz 306.

[69] (ibid.)

[70] *Shangna* oblačilo je dobilo ime po Shangnavasuju iz Rajagrihe, tretjem velikem arhatu ali patriarhu, kakor imenujejo orientalisti hierarhijo triintridesetih arhatov, ki so razširili budizem. *Shangna* oblačilo metaforično pomeni pridobitev modrosti, s katero se vstopi v nirvano uničenja (osebnosti). Dobesedno pa pomeni iniciacijsko oblačilo novincev. Edkins trdi, da je bilo to "travnato oblačilo" prineseno na Kitajsko iz Tibeta za časa dinastije Tong. Kitajska kot tudi tibetanska legenda pravita: "Ko se rodi arhan, najdemo to rastlino rasti na čistem kraju".

[71] Glej verza 198 in 206. Izvajati "pot *paramit*" pomeni postati jogi z namenom postati asket.

146. Vedi, O učenec, to je skrivna pot, ki so jo izbrali Bude popolnosti, ki so žrtvovali JAZ šibkejšim jazom.

147. Če pa je “nauk srca” za tebe previsoko leteč, če sam potrebuješ pomoč in se bojiš nuditi pomoč drugim – potem, ti, plahega srca, bodi opozorjen še ob pravem času; ostani zadovoljen z naukom očesa tega zakona. Še vedno upaj. Kajti, če je skrivna pot danes še nedosegljiva, pa bo v tvojem dosegu jutri [72]. Vedi, da noben napor, niti najmanjši – najsi v pravi ali napačni smeri – ne more izginiti iz sveta vzrokov. Niti zapravljen dim ne ostane brez sledi. “Ostra beseda, izgovorjena v preteklih življenjih, se ne uniči, ampak se vedno vrača” (Pravila *prasanga* šole). Poprovec ne bo rodil vrtnic, niti se ne bo sladka jasminova srebrna zvezdica spremenila v trn ali osat.

148. Ti lahko danes ustvariš priložnosti za svoj jutri. Na velikem popotovanju [73] prinašajo vsako uro posejani vzroki svojo žetev učinkov, kajti svetu vlada tog zakon. Z mogočnim zamahom nezmotljivega delovanja prinaša smrtnikom življenja blaginje ali bede, karmični sad vseh naših preteklih misli in del.

149. Vzemi si zato toliko, kolikor ima zasluga v hrambi zate, O ti potrpežljivega srca. Bodi dobre volje in počivaj zadovoljen s svojo usodo. Takšna je tvoja karma, karma cikla tvojih rojstev, usoda tistih, ki se, v svoji bolečini in žalosti, rodijo skupaj s teboj, veselijo in jočejo iz življenja v življenje, vključeni v tvoja pretekla dejanja.

* * *

150. Deluj ti zanje danes in oni bodo delovali zate jutri.

151. Iz popka odpovedi jazu namreč poganja sladki sad končne osvoboditve.

152. Uničenje je usojeno tistemu, ki iz strahu pred *maro* odtegne pomoč človeku, da ne bi deloval za sebe. Romar, ki bi si rad ohladil utrujene ude

[72] “Jutri” pomeni v naslednjem ponovnem rojstvu ali reinkarnaciji.

[73] “Veliko popotovanje” je celoten, popoln cikel obstojev v enem obhodu.

v tekočih vodah, pa si jih, iz strahu pred tokom, ne upa potopiti vanje, tvega, da bo podlegel vročini. Nedelovanje, ki temelji na sebičnem strahu, lahko prinaša le zal sad.

153. Sebični častilec živi brez cilja. Človek, ki v življenju ne opravi svojega določenega mu dela – živi zaman.

154. Ubogaj kolo življenja; ubogaj kolo dolžnosti do rase in sorodstva, do prijatelja in sovražnika, zapri svoj um tako za ugodja kot bolečino. Izčrpaj zakon karmičnega povračila. Pridobi si *siddhije* za svoje prihodnje rojstvo.

155. Če ne moreš biti sonce, bodi skromen planet. Zares, če ne moreš plamteti kot opoldansko sonce na snežno kapo gore večne čistosti, potem si, O novinec, izberi skromnejšo pot.

156. Kaži pot – četudi medlo in izgubljen med množico – kakor jo kaže večerna zvezda tistim, ki v temi hodijo svojo pot.

157. Glej *Migmar* (Mars), kako hiti njegovo oko v svojih škrlatnih tančicah čez spečo zemljo. Glej ognjeno auro *lhagpajeve* (Merkurjeve) roke, razprostranjeno z zaščitniško ljubeznijo preko glav njegovih asketov. Oba sta sedaj služabnika *nyime* [74] (Sonca), ki sta v času njegove odsotnosti tiha čuvarja noči. Pa vendar sta bila v preteklih *kalpah* oba bleščeči *nyimi* in lahko v bodočih dneh znova postaneta sonci. Takšni so padci in vzponi karmičnega zakona v naravi.

158. Bodi, O Lanoo, kot onadva, nudi svetlobo in tolažbo trpečemu romarju in poišči tistega, ki ve še manj kot ti; ki v svoji nesrečni osami sedi koprneč po kruhu modrosti in kruhu, ki hrani senco, brez učitelja, upanja ali tolažbe, in omogoči mu, da bo slišal zakon.

159. Povej mu, O kandidat, da tisti, ki ponos in samoljubje spremeni v služabnika predanosti; da tisti, ki, vezan na obstoj, vseeno polaga svoje po-

[74] *Nyima*, sonce v tibetanski astrologiji. *Migmar* ali Mars simbolizira “oko” in *Lhagpo* ali Merkur pa “roka”.

trpljenje in uklanjanje zakonu kot sladki cvet k nogam *shakya Thub-pa* (Bude), postane v tem rojstvu *srotapatti* [75]. *Siddhiji* popolnosti se morda svetlikajo še zelo, zelo od daleč; toda storil je prvi korak, stopil je v tok, tako da lahko pridobi vid gorskega orla in sluh plahe srne.

160. Povej mu, O aspirant, da mu lahko prava predanost vrne znanje, tisto znanje, ki je bilo njegovo v preteklih rojstvih. Vida in sluha dev se ne pridobi v enem kratkem rojstvu.

161. Bodi ponižen, če bi rad dosegel modrost.

162. Bodi ponižen tudi, ko si modrost obvladal.

163. Bodi kot ocean, ki sprejema vse tokove in reke. Oceanova mogočna spokojnost ostaja nepremična; ne čuti jih.

164. Z svojim božanskim obrzdaj svoj nižji jaz.

165. Z večnim obrzdaj božansko.

166. Zares, velik je tisti, ki je ubijalec želje.

167. Še večji je tisti, v katerem je božanski Jaz ubil samo poznavanje želje.

168. Bdi nad nižjim, da ne bi omadeževal višjega.

169. Pot do končne svobode je v tvojem JAZ-u.

170. Pot se začinja in konča izven jaza [76].

171. Nehvaljena od ljudi in ponižna je mati vseh rek v prevzetnih očeh *tir-thike*; prazna človeška oblika, čeprav napolnjena s sladkimi vodami *amrite*,

[75] *Srotapatti* ali "tisti, ki je stopil v tok" nirvane le redko doseže nirvano v enem rojstvu, razen če ne doseže tega cilja zaradi nekih izjemnih razlogov. Pravijo, da *chela* običajno začne napor vzpona v enem življenju in ga konča ali doseže vrh v svojem sedmem zaporednem rojstvu.

[76] Pomeni osebnostni, nižji jaz.

v očeh norcev. Poleg tega je rojstni kraj svetih rek sveta dežela [77], in tistega, ki ima modrost, častijo vsi ljudje.

172. Arhani in modreci brezmejne vizije [78] so tako redki kot cvetje drevesa *udambara*. Arhani se rojevajo ob polnočni uri, skupaj s sveto rastlino devetih in sedmih stebel [79], sveto rožo, ki se odpira in cveti v temi, vzbrsti iz čiste rose in na zmrznjeni postelji snežnih vrhov, vrhov, po katerih ne hodi nobena grešna noga.

173. Noben arhan, O Lanoo, ne postane to že v tistem rojstvu, v katerem začenja duša hrepeneti po končni osvoboditvi. Pa vendar, O ti nestrpni, nobenemu bojevniku, ki se prostovoljno bori v krutem boju med živim in mrtvim [80], nobenemu rekrutu ni nikoli mogoče odreči pravice, da bi vstopil na pot, ki vodi proti bojnem polju.

174. Pa najsi bo zmagal ali padel.

175. Da, če bo zmagal, bo nirvana njegova. Še preden bo odvrigel senco svojega umrljivega ovoja, tega pomembnega vzroka tesnobe in brezmejne bolečine – ga bodo ljudje častili kot velikega in svetega Budo.

176. Če pa bo padel, celo tedaj ne bo padel zaman; sovražniki, ki jih je pobil v zadnji bitki, se ne bodo vrnil v življenje v naslednjem njegovem rojstvu.

177. Toda, če boš dosegel nirvano, ali pa zavrgel to nagrado [81], ne dovoli, da bi bil sad delovanja in nedelovanja tvoj nagib, te gnal sad; v nobenem primeru naj te ne vodi želja, da bi požel sadove svojega dela ali nedela, ti, neustrašnega srca.

[77] *Tirthiki* so pripadniki brahmanske sekte, ki jih budisti onstran Himalaje, v sveti deželi, Tibetu, imenujejo “neverniki” in *vice versa*.

[78] Brezmejna vizija ali psihični nadčloveški vid. Nek arhan naj bi videl in prepoznal stvari s katerekoli razdalje kot na kraju samem.

[79] Glej opombo 22, rastlina *shangna*.

[80] “Živ” je nesmrtni višji ego, “mrtev” – nižji, osebostni ego.

[81] Glej opombo 4, verz 306.

178. Vedi, da se Bodhisattva, ki zamenja osvoboditev za odpoved, da bi oblekel nadloge “skrivnega življenja” [82], imenuje “trikrat čaščeni”, O ti, kandidat za stisko skozi vse cikle.

179. Pot je ena, učenec, pa vendar na koncu dvojna. Njene stopnje so označene s štirimi in sedmimi portali. Na enem koncu – takojšnja blaženost, na drugem – odložena blaženost. Obe sta zaslužno plačilo: izbira je tvoja.

180. Ena pot postaja dve poti, odprta in skrivna [83]. Prva vodi do cilja, druga do samo-žrtvovanja.

181. Ko je trajnemu žrtvovano spremenljivo, je nagrada tvoja: kaplja se vrne tja, od koder je prišla. Odprta pot vodi do nespremenljive spremembe – nirvane, veličastnega stanja absolutnega, do blaženosti, onstran človeškega mišljenja.

182. Torej, prva pot je osvoboditev.

183. Druga pot pa – odpoved, in zato imenovana “pot stiske”.

184. Skrivna pot vodi arhana v neizrekljivo mentalno stisko; stisko zaradi živih mrtvecev [84], in zaradi nemočnega usmiljenja do ljudi karmične žalosti, sada karme, ki si ga Modri ne drznejo utišati.

185. Kajti zapisano je: ”Uči se izogibati vsem vzrokom; valovanju učinka, tako kot velikemu valu plime, moraš ti pustiti prosto pot”

186. Odprta pot te bo, kakor hitro boš dosegel njen cilj, vodila do odklonitve telesa Bodhisattve in ti omogočila vstopiti v trikrat veličastno stanje *dharma-kaye* [85], ki je pozabljenje sveta in ljudi za vedno.

[82] “Skrivno življenje” pomeni živeti kot *nirmanakaya*.

[83] “Odprta” in “skrivna pot” – ali tista, ki se je učijo laiki, eksoterična in splošno sprejeta, in druga, skrivna pot – naravo katere se razloži ob iniciaciji.

[84] Ljudje, ki ne poznajo ezoteričnih resnic in modrosti se imenujejo “živi mrtveci”.

[85] Glej opombo 34, verz 306.

187. Skrivna pot tudi vodi do paranirvanične blaženosti – toda šele na koncu brezštevilnih kalp; do nirvan, pridobljenih in izgubljenih zaradi brezmejnega usmiljenja in sočutja do sveta zaslepljenih smrtnikov.

188. Vendar pa pravijo: “Zadnji bodo največji”. *Samyak Sambuddha*, učitelj popolnosti, se je odpovedal svojemu Jazu zaradi odrešitve sveta, ko se je ustavil na pragu nirvane – čistega stanja.

189. Sedaj poznaš obe poti. Tvoj čas izbire bo prišel, O ti s prizadevno dušo, ko boš dosegel konec in prešel sedem portalov. Tvoj um je jasen. Nič več nisi zapleten v blodne misli, kajti naučil si se vse. Odstrta stoji resnica in ti strogo gleda v obraz. Ona pravi:

190. “Sladki so sadovi počitka in osvoboditve zaradi Jaza; toda slajši sadovi dolgega in grenkega izpolnjevanja dolžnosti. Da, odpovedi zaradi drugih, trpečih soljudi.”

191. Tisti, ki postane *Pratyeka Buddha* [86], se priklanja le svojemu Jazu. Bodhisattva, ki je zmagal v bitki, ki drži nagrado v svoji dlani, vseeno pravi v svojem božanskem sočutju:

192. “Zaradi drugih se odpovedujem temu velikemu plačilu” – in izvrši večjo odpoved.

193. On je odrešenik sveta.

* * *

[86] *Pratyeka Buddh*e so tisti Bodhisattve, ki si prizadevajo in pogosto po nizu življenj dosežejo oblačilo *dharmakaye*. Nič jih ne skrbi za stiske človeštva ali za to, da bi mu pomagali, temveč zgolj njihova lastna blaženost; vstopijo v nirvano in – izginejo iz vida in src ljudi. V severnem budizmu je *Pratyeka Buddha* soznačnica za duhovno sebičnost. (Annie Besant je kasneje zapisala: “Pratyeka Buddha se nahaja na nivoju Bude, vendar pa njegovo delo za svet ni povezano z učenjem in njegov položaj je bil vedno odet v skrivnost. Nesmislen pogled, da bi lahko bil On, na tako nadčloveški višini moči, modrosti in ljubezni, sebičen, se nahaja v eksoteričnih knjigah, čeprav je težko razumeti, kako je do njega prišlo. H.P.B. mi je naložila, da popravim napako, ker je v trenutku neprevidnosti od nekod drugod prepisala takšno trditev”.)

194. Glej! Cilj blaženosti in dolga pot stiske sta si najbolj narazen. Ti lahko med prihajajoči cikli izbereš oboje, O aspirant! ...

195. OM VAJRAPANI HUM

Odlomek III - Sedem portalov

196. *Upadhyaya* [87], izbira je opravljena, žeja me modrosti. Sedaj si razprl tančico pred skrivno potjo in me poučil o večji *yani* [88]. Tvoj služabnik je pripravljen na tvoje vodstvo.

197. Dobro, *shravaka* [89]. Pripravi se, kajti naprej boš moral potovati sam. Učitelj lahko le pokaže pot. Pot je ena za vse, sredstva za doseg cilja pa se morajo z romarji razlikovati.

198. Katero boš izbral ti, O ti neustrašnega srca? *Samtan* [90] nauka očesa, četverno *dhyano*, ali pa boš izbral pot *paramit* [91], šest po številu, plemenitih vrat kreposti, ki vodijo do *bodhija* in *prajne*, sedmega koraka modrosti?

[87] *Upadhyaya* je duhovni učitelj, guru. Severni budisti te na splošno izbirajo med *naljorji*, svetimi možmi, poznavalci *gotrabhujnane* in *jnana-darshana-shuddhi-ji*, učitelji skrivne modrosti.

[88] *Yana* – nosilec; tako sta *mahayana*, “veliko kolo”, in *hinayana*, “manjše kolo”, imeni za dve šoli religioznega in filozofskega učenja v budizmu.

[89] *Shravaka* – poslušalec, študent, ki posluša religijska navodila. Iz korena *shru*. Ko prestopijo iz teorije v prakso ali izvajanje askeze, postanejo *shramani*, “izvrševalci” – iz besede *shrama*, delovanje. Kakor pravi Hardy, ta dva naziva ustrezata grškima besedama *akoustikoi* in *asketai*.

199. Neravna pot četverne *dhyane* se strmo dviga navzgor. Trikrat velik je tisti, ki se povzpne na vzvišeni vrh.

200. Vrhove *paramit* pa prečka še bolj strma pot. Izboriti si moraš pot skozi sedem portalov, skozi sedem utrd, ki jih branijo krute in zvite moči – inkarnirane strasti.

201. Bodi dobre volje, učenec; imej na umu zlato pravilo. Ko si enkrat prešel vrata *srotapatti* [92], “tistega, ki je stopil v tok”; ko se je enkrat v tem ali kateremkoli prihodnjem življenju tvoja noga dotaknila struge nirvaničnega toka, imaš pred sabo le še sedem življenj, O ti diamantne volje.

202. Glej naprej. Kaj vidiš pred svojim očesom, O aspirant po božanski modrosti?

203. “Plašč teme je nad globino materije; v njegovih gubah se jaz borim. Pod mojim pogledom se pogloblja, Gospod; razprši se pod zamahom tvoje roke. Senca se premika, plazi kakor raztezajoči navoji kače ... Raste, se napenja in izginja v temi.”

204. To je senca tebe samega izven poti, nasedla na temo tvojih grehov.

[90] Tibetanska beseda *samtan* ima isti pomen kot sanskrska beseda *dhyana* ali stanje meditacije, ki ima štiri stopnje.

[91] Paramite, šest transcendentnih kreposti; za duhovnike jih je deset.

[92] *Srotapatti* – dobesedno “tisti, ki je stopil v tok”, ki vodi v nirvanični ocean. To ime nakazuje prvo pot. Ime druge je pot *sakridagamina*, “tistega, ki se bo rodil (le) še enkrat”. Tretja se imenuje *anagamina*, “tistega, ki se ne bo več reinkarniral”, razen če si to želi, da bi pomagal človeštvu. Četrta pot je znana kot *rahat* ali *arhat*. Ta je navišja. Arhat vidi nirvano še za časa svojega življenja. Za njega ne obstaja več stanje *post-mortem*, ampak *sama-dhi*, med katerim izkuša nirvanično blaženost. (Kako malo se lahko glede besed in njih pomena zanesemo na orientaliste kaže primer treh naslednjih avtoritet. Tako R. Spence Hardy štiri pravkar predstavljena imena podaja kot: 1. Sovan, 2. Sakradagami, 3. Anagami in 4. Arya. Rev. J. Edkins kot: 1. Srotopana, 2. Sagardagam, 3. Anagami in 4. Arhan. Schlagintweit pa jih še drugače črkuje. Še več, vsak pomenu izraza dodaja neko drugo in novo različico.

205. “Da, Gospod; vidim POT; njeno nogo v blato, njene vrhove v veličastni nirvanični svetlobi. In sedaj jaz vidim stalno ožajoče se portale na trdi in trnjevi poti k *jnani* (znanju, modrosti).”

206. “Dobro vidiš, Lanoo. Ti portali vodijo aspiranta preko voda na “drugi breg”[93]. Vsak portal ima zlat ključ, ki odpira njegove dveri; in ti ključi so:

207. 1. DANA, ključ usmiljenja in nesmrtnosti ljubezni.

208. 2. SHILA, ključ skladnosti v besedi in dejanju, ključ, ki uravnoveša vzrok in učinek, in ne dopušča več karmičnega delovanja.

209. 3. KSHANTI, sladka potrpežljivost, ki je nič ne more vznemiriti.

210. 4. VIRAGA, ravnodušnost do ugodja in bolečine, utvara premagana, zaznana le resnica.

211. 5. VIRYA, neustrašna energija, ki si utira pot do nebeške resnice iz blata zemeljskih laži.

212. 6. DHYANA, katere enkrat odprta zlata vrata vodijo *naljorja* (svetnika, adepta) proti kraljestvu večnega *sat* in njegovi neprekinjeni kontemplaciji.

213. 7. PRAJNA, ključ, ki iz človeka naredi boga, iz njega ustvari Bodhi-sattvo, sina Dhyanijev.

214. Takšni so portalov zlati ključi.

215. Preden se lahko približaš zadnjemu, O tkalec svoje svobode, moraš vzdolž utrujajoče poti obvladati te *paramite* popolnosti – transcendentne kreposti, šest in deset po številu.

216. Kajti, O učenec, kaj so ti rekli, preden si se usposobil za srečanje s svojim Učiteljem iz oči v oči, s tvojim Mojstrom, iz luči v luč?

[93] “Prihod na breg” je pri severnih budistih sinonim za doseganje nirvane preko izvajanja šestih in nato desetih *paramit* (kreposti).

217. Preden se lahko približaš prvim vratom, se moraš naučiti ločiti telo od svojega uma, razpršiti senco, in živeti v večnosti. V ta namen moraš živeti in dihati v vsem, kakor vse, kar zaznavaš, diha v tebi; čutiti samega sebe bivajočega v vseh stvareh, vse stvari v Jazu.

218. Svojim čutom ne bi smel dovoliti, da tvoj um spremenijo v igrišče.

219. Ne bi smel ločiti svojega bitja od BITJA in preostalega, ampak potopiti ocean v kapljo in kapljo v ocean.

220. Tako boš v polnem sozvočju z vsem, kar živi; prinašaj ljubezen ljudem, kakor da bi bili tvoji bratje-gojenci, učenci enega učitelja, sinovi ene ljubke matere.

221. Učitelj je veliko; MOJSTER-DUŠA pa je ena [94], ALAYA, Univerzalna duša. Živi v tem MOJSTRU, kakor njegov žarek v tebi. Živi v svojih soljudeh, kakor živijo oni v njem.

222. Preden stopiš na prag poti; preden prestopiš prva vrata, moraš dva potopiti v Enem in žrtvovati osebnega neosebneemu JAZ-u ter tako uničiti "pot" med dvema – *antahkarano* [95].

223. Pripravljen moraš biti, da se odzoveš na dharmo, strogi zakon, katerega glas te bo ob tvojem prvem, ob tvojem začetnem koraku, vprašal:

224. "Ali si se podredil vsem pravilom, O ti vzvišenih upov?"

225. "Ali si uglasil svoje srce in um z velikim umom in srcem vsega človeštva? Kajti tako kot od rjovečega glasu svete reke odmevajo nazaj vsi

[94] MOJSTER-DUŠA JE ALAYA, univerzalna duša ali *Atman*. Vsak človek ima v sebi en njen žarek in zato naj bi se bil sposoben poistovetiti z in potopiti vanjo.

[95] *Antahkarana* je nižji manas, povezovalna ali združiteljna pot med osebnostjo in višjim manasom ali človeško dušo. Ob smrti se kot pot in sredstvo povezave uniči, njeni ostanki preživijo v obliki kot *kamarupa* – lupini.

zvoki narave [96], tako mora srce tistega, “ki naj bi stopil v tok”, zadrgetati v odzivu na vsak vzdihljaj in misel vsega, kar živi in diha.”

226. Učence lahko primerjamo s strunami dušo-odmevajoče *vine*; človeštvo z njenim brnečim dnom; roko, ki preletava preko nje, z blagozvočnim dihom velike duše sveta. Struna, ki se ne odzove na mojstrov dotik z nežno ubranostjo z vsemi drugimi, počí – in je odstranjena. Enako je z zbranimi umi Lanoo-Shravakov. Uglasiti se morajo z umom *upadhyaye* – postati eno z Nad-dušo – ali odpasti.

227. Tako delajo “Bratje sence” – morilci svojih duš, strašni klan “Dad-Dugpa” [97].

228. Ali si ti uglasil svoje bitje z veliko bolečino človeštva, O kandidat za luč?

229. Si? ... Lahko vstopiš. Pa vendar, preden položiš nogo na mrko pot žalosti, je dobro, da spoznaš pasti na poti.

* * *

[96] Severni budisti, in dejansko vsi Kitajci, odkrivajo v globokem bučanju nekaterih velikih in svetih rek osnovni glas narave. Od tod ta primerjava. Tako v fizikalni znanosti kot v okultizmu je dobro znano dejstvo, da je združeni zvok narave – takšen, kakršnega slišimo v bučanju velikih rek, v valovanju vrhov dreves v velikih gozdovih ali v tistem mesta, ki ga slišimo od daleč – določen posamezen ton povsem izmerljive višine. To dokazujejo fiziki in glasbeniki. Tako prof. Rice (Kitajska glasba) pravi, da so to dejstvo Kitajci spoznali že pred tisočletji z reko, da “mirno tekoče vode Hoang-hoja intonirajo ton *kung*”, ki se v kitajski glasbi imenuje “veliki ton”; in dokazuje, da ta ton ustreza tonu F, “ki ga sodobni fiziki obravnavajo kot dejanski tonik narave”. Prof. Silliman to tudi omenja v svojem delu *Principles of Physics*, rekoč, da “naj bi bil ta ton klavirski srednji F; zaradi česar ga lahko obravnavamo kot osnovni ton narave”.

[97] Bhöni ali Dugpe, sekta “Rdečih čepic”, veljajo za najbolj večje v čarovništvu. Naseljujejo zahodni in mali Tibet ter Bhutan. Vsi so tantriki. Dokaj smešno je, da orientalisti kot je Schlagintweit in drugi, ki so obiskali obrobna področja Tibeta, mešajo njihove obrede in odurne prakse z religioznim verovanjem vzhodnih Lam, “Rumenih čepic”, in njihovih naljorjev ali svetih ljudi. To, kar sledi, je tak primer.

230. Oborožen s ključem dobrotljivosti, ljubezni in nežnega usmiljenja si varen pred vrati *dane*, vrati, ki so nameščena ob vstopu na pot.

231. Glej, O srečni romar! Portal, s katerim se soočaš, je visok in širok, zdi se lahek za dostop. Pot, ki vodi skozenj, je ravna, gladka in zelena. Je kot sončna jasa v temnih globinah gozda, košček na zemlji, ki zrcali raj *amitabhe*. Tam, v zelenih utah prepevajo slavčki upanja ter ptice z žarečim perjem, opevajo uspeh neustrašnih romarjev. Pojejo o petih krepostih Bodhisattve, o petornem viru moči *bodhi* in sedmih korakih v znanje.

232. Stopi naprej! Kajti prinesel si ključ; ti si varen.

233. In steza do drugih vrat je tudi zelena. Vendar je strma in se vije navzgor; da, do svojega skalnega vrha. Sive megle visijo nad njenim grobim in kamnitim vrhom, in onstran je vse temno. Ko gre naprej, odzvanja pesem upanja v romarjevem srcu vse šibkeje. Sedaj ga obdaja drget dvoma; njegov korak postaja manj trden.

234. Varuj se tega, O kandidat! Varuj se straha, ki se širi kakor črna in neslišna krila polnočnega netopirja med mesečino tvoje duše in tvojim velikim ciljem, ki se nejasno dviga v oddaljeni daljavi.

235. Strah, O učenec, ubija voljo in hromi celotno delovanje. Če manjka romarju vrlina *shila*, se spotika in karmično kamenje obtolče njegove noge na skalni poti.

236. Naj bo tvoj korak gotov, O kandidat. V izvlečku *kshanti* (potrpežljivosti) kopaj svojo dušo; kajti sedaj se približuješ portalu tega imena, vratom trdnosti in potrpljenja.

237. Ne zapiraj svojih oči, niti ne izgubi z vida *dorja* [98]; marove puščice vedno zadenejo človeka, ki ni dosegel *virage* [99].

[98] *Dorje* je v sanskrtu *vajra*, orožje ali orodje v rokah nekaterih bogov (tibetanskih *dragshed*, dev, ki ščitijo ljudi). Imelo naj bi enako okultno moč odstranjevanja zlih vplivov z očiščevanjem zraka kot ozon v kemiji. Je tudi *mudra*, gesta ali drža, ki se uporablja pri sedenju v meditaciji. Skratka, je simbol moči nad nevidnimi slabimi vplivi, najsi kot drža

238. Varuj se trepeta. Pod dihom strahu ključ *kshanti* rjavi: zarjaveli ključ pa noče odpirati.

239. Bolj ko napreduješ, z več pastmi se sreča tvoja noga. Pot, ki gre naprej, osvetljuje en sam ogenj – v srcu goreča luč smelosti. Več kot si človek drzne, več bo dosegel. Bolj ko se boji, bolj bo bledela ta luč – ki edina lahko vodi. Kajti, tako kot obotavljajočemu se sončnemu žarku, ki sije na vrhu neke visoke gore, sledi črna noč, ko ta odmre, tako je tudi z lučjo srca. Ko ugasne, bo iz tvojega lastnega srca padla na pot temna in grozeča senca in na tem mestu v grozi vkopala tvoje noge.

240. Varuj se, učenec, te smrtonosne sence. Nobena luč, ki sije iz duha, ne more razpršiti teme spodnje duše, dokler je niso zapustile vse sebične misli in ni romar rekel: “Odrekel sem se temu prehodnemu telesu; uničil sem vzrok; odvržene sence ne morejo več obstajati kot učinki.” Kajti sedaj se odvija zadnji veliki boj, dokončna bitka med višjim in nižjim jazom. Glej, samo bojno polje se je potopilo v veliko vojno, in ga ni več.

241. Toda, ko si enkrat prestopil vrata *kshanti*, si naredil tretji korak. Tvoje telo je tvoj suženj. Sedaj se pripravi na četrtega, na portal skušnjav, ki zapeljujejo notranjega človeka.

242. Preden se lahko približaš temu cilju, preden se tvoja roka dvigne, da bi privzdignila kljuko četrlih vrat, moraš v sebi samemu obvladati vse mentalne spremembe in umoriti armado miselnih občutkov, ki so se, komaj opazni in zahrbtni, nepovabljeni priplazili v svetlo svetišče duše.

243. Če nočeš, da bi te ubili, potem moraš za neškodljive narediti svoje lastne kreacije, nevidne, neotipljive otroke svojih misli, ki rojijo okoli člove-

ali kot talisman. Bhöni ali Dugpe so si ta simbol prilastili in ga zlorabili za namene črne magije. Pri “Rumenih čepicah” ali Gelugpah pa je simbol moči, tako kot križ pri kristjanih, in nikakor ni bolj izpostavljen praznoverju. Pri Dugpah je podoben obrnjenemu dvojnemu trikotniku, znaku čarovništva.

[99] *Viraga* je občutek popolne ravnodušnosti do objektivnega univerzuma, do ugodja in bolečine. Izraz “Gnus” sicer ne odraža v celoti njenega pomena, a mu je soroden.

štva, potomce in dediče človeka in njegovih zemeljskih ostankov. Preučevati moraš praznino navidezne polnosti, polnost navidezne praznine. O, neustrašni aspirant, poglej globoko v izvir svojega lastnega srca in odgovori. Ali poznaš sile jaza, O ti opazovalec zunanjih senc?

244. Če jih ne – potem si izgubljen.

245. Kajti na četrti poti bo že najrahljejši vetrič strasti ali želje razgibal mirno svetlobo na čistih belih stenah duše. Že najmanjši val hrepenenja ali obžalovanja za utvarnimi darovi maje vzdolž *antahkarane* – poti, ki leži med tvojim duhom in tvojim jazom, vzdolž glavne poti občutkov, grobih budilcev *ahamkare* [100] – že misel, bežna kakor blisk, bo vzrok, da boš zapravil svoje tri nagrade – nagrade, ki si jih osvojil.

246. Kajti vedi, da večno ne pozna nobene spremembe.

247. “Za vselej opusti osem strašnih bridkosti. Če ne, zagotovo ne moreš doseči modrosti, niti ne osvoboditve,” pravi veliki gospod, *Tathagata* popolnosti, “tisti, ki je sledil stopinjam svojih predhodnikov” [101].

248. Stroga in zahtevna je krepost *viraga*. Če bi rad obvladal njeno pot, moraš paziti, da bodo tvoj um in tvoje zaznave bolj kot poprej varne pred ubijajočim delovanjem.

249. Samega sebe moraš prežeti s čisto *alayo*, postati eno z dušnim mišljenjem narave. Ko si eno z njim, si nepremagljiv: ločen postaneš igrišče *samvritti* [102], izvora vseh zablod sveta.

[100] *Ahamkara* – “jaz” ali čutenje človekove osebnosti, “jazstvo”.

[101] “Tisti, ki hodi po stopinjah svojih predhodnikov” ali “tisti, ki so prišli pred njim,” je pravi pomen imena *Tathagata*.

[102] *Samvritti* je tista izmed dveh resnic, ki razkriva utvarni značaj ali praznost vseh stvari. V tem primeru je to relativna resnica. Mahayana šola govori o razliki med tema dvema resnicama – *paramathasatya* in *samvrittisatya* (*satya* je “resnica”). To je jabolko spora med *madhyamiki* in *yogacharyi*, pri čemer prvi zanikajo, drugi pa trdijo, da vsak predmet obstaja le zaradi predhodnega vzroka ali medsebojne povezanosti. *Madhyamiki*

250. Razen svetlega bistva *alaye*, je v človeku vse nestalno. Človek je njen kristalni žarek; žarek brezmadežne notranje svetlobe, oblika glinene snovi na nižji površini. Ta žarek je tvoj življenjski vodnik in tvoj resnični Jaz, Opazovalec in tihi Mislec, žrtev tvojega nižjega jaza. Tvojo dušo lahko rani le tvoje grešno telo; nadzoruj in izpopolni oba, pa boš varen, ko boš prestopil bližajoča se “vrata ravnovesja”.

251. Bodi dobre volje, O drzni romar “k drugemu bregu”. Ne zmeni se za šepetanja množic Mare; pomahaj zapeljivcem, tistim neprijaznim škratom, ljubosumnim *lhamayinom* [103] v neskončni prostor.

252. Drži se! Sedaj se približuješ srednjemu portalu, vratom stiske, z njenimi deset tisoč pastmi.

253. Imej oblast nad svojimi mislimi, O ti, ki streliš po popolnosti, če hočeš doseči cilj.

254. Imej oblast nad svojo dušo, O iskalec nesmrtnih resnic, če hočeš doseči cilj.

255. Osredotoči pogled svoje duše na edino čisto luč, na luč, ki je osvobodjena čustev, ter uporabi svoj zlati ključ. ...

* * *

256. Žalostna naloga je opravljena, tvoje delo skoraj dokončano. Širok prepad, ki je grozil, da te pogoltne, skoraj premoščen.

* * *

so največji nihilisti in zanikovalci, za katere je vsaka stvar utvara in napaka v svetu mišljenja in tako v subjektivnem kot objektivnem univerzumu. *Yogacharyi* pa so veliki spiritualisti. *Samvritti* je torej, kot edina relativna resnica, izvor vse utvare.

[103] Lhamayini so elementali in zli duhovi, neprijazni do ljudi in njihovi sovražniki.

257. Sedaj si prečkal obrambni jarek, ki obkroža vrata človeških strasti. Sedaj si premagal Maro in njegovo besno množico.

258. Odstranil si onesnaženje s svojega srca in ga očistil nečiste želje. Toda, O ti sijajni bojevnik, tvoja naloga še ni opravljena. Zgradi visoko, Lanoo, zid, ki bo na svetem otoku (višjem egu ali razmišljajočem jazu) ogradil jez, ki bo varoval tvoj um pred ponosom in zadovoljstvom ob mislih na opravljeno junaško delo.

259. Občutek ponosa bi uničil delo. Da, zgradi močnega, da ne bo kruti naval hrumečih valov, ki se pnejo in butajo ob njegov breg iz velikega oceana sveta maje, pogoltnil romarja in otok – da, še celo potem, ko je bitka že dobljena.

260. Tvoj “otok” je srna, tvoje misli psi, ki jo preganjajo in otežujejo njeno napredovanje do toka življenja. Gorje srni, če jo lajajoči hudobci ujamejo še preden doseže dolino pribežališča – *jnana margo*, imenovano “pot čistega znanja”.

261. Preden se lahko nastaniš v *jnana margi* [104] in jo imenuješ tvoja, mora tvoja duša postati kot zrel mangov sadež; za stiske drugih mehka in sladka kot njegovo svetlo zlato meso, trda kot tega sadeža koščica za tvoje lastne bolečine in skrbi, O ti zavojevalec blaginje in stiske.

262. Močno utrdi svojo dušo proti pastem jaza; prisluži ji ime “Diamantna duša” [105].

263. Kajti, tako kot ne more diamant, pokopan v utripajočem srcu zemlje, nikoli zrcaliti nazaj zemeljskih luči, tako je tudi s tvojim umom in dušo; potopljena v *jnana margo* ne smeta zrcaliti ničesar iz utvarnega kraljestva maje.

[104] *Jnana marga* je dobesedno “pot jnane” ali pot čistega znanja *paramarthe* ali (v sanskrtu) *svasamvedane*, samo-umevnega ali samo-analizirajočega razmišljanja.

[105] Glej opombo 4, verz 114. “Diamantna duša” ali *vajradhara* vlada Dhyani-Budam.

264. Ko dosežeš to stanje, ti portali, ki jih še moraš osvojiti na poti, na široko odprejo svoja vrata, da bi te spustili skozi, in najmočnejše sile narave nimajo nobene moči, da bi zadržale tvoj tek. Postal boš mojster sedmerne poti; vendar ne dotlej, O kandidat za neizrekljive preizkušnje.

265. Do takrat te čaka še daleč težja naloga; ti moraš samega sebe občutiti kot VSE-MISEL, pa vendar iz svoje duše izgnati vse misli.

266. Doseči moraš tisto trdnost uma, v katero ne more noben, še tako močan vetrič vriniti neko zemeljsko misel. Tako očiščeno svetišče mora ostati brez vsega delovanja, zvoka ali zemeljske luči; tako kot pade brez življenja na prag metulj, ki ga je ujela zmrzal – tako morajo pred svetiščem odmrtni vse posvetne misli.

Glej, zapisano je:

267. “Preden lahko zlati plamen gori z enakomerno svetlobo, mora stati dobro zavarovana svetilka na kraju, prostem vseh vetrov” (*Bhagavad Gita*, VI. 19.). Izpostavljen spremenljivemu vetriču bo curek plapolal in drhteči plamen metal temne in stalno spreminjajoče se zavajajoče sence na belo svetišče duše.

268. In potem, O ti zasledovalec resnice, bo tvoj um-duša postal tako nor kot slon, ki besni v džungli. Ker ima gozdna drevesa za žive sovražnike, pogine v svojih poskusih, da bi ubil stalno spreminjajoče se sence, ki poplesujejo na s soncem obsijani skalni steni.

269. Pazi, da ne bi v skrbi za jaz tvoja duša izgubila oporišče na zemlji deva znanja.

270. Pazi, da ne bi v pozabi na jaz tvoja duša izgubila nadzor nad svojim tresočim umom in tako napravila zaslužene sadove svojih zmag.

271. Pazi se spremembe! Kajti sprememba je tvoj največji sovražnik. Ta sprememba te bo odbila in te vrgla s poti, po kateri hodiš, nazaj, globoko v lepljiva močvirja dvoma.

272. Bodi pripravljen in pravočasno posvarjen. Če si poskušal in ti je spodletelo, O neustrašni borec, kljub temu ne izgubi poguma: bori se naprej in spet vrni k nalogi, spet in spet.

273. Neustrašni bojevnik bo, četudi iz njegovih širokih in zevajočih ran odteka njegova dragocena življenjska kri, vseeno napadel sovražnika, ga nagnal iz svoje utrdbe, ga porazil, še preden sam izdihne. Ravnajte potem enako vsi vi, ki vam je spodletelo in trpite, ravnajte kakor on; in iz trdnjave vaše duše preženite vse vaše sovražnike – častihlepje, jezo, sovraštvo, celo zgolj senco želje – celo, če vam je spodletelo ...

274. Vedi, da je, čeprav se boriš za človekovo osvoboditev [106], vsak neuspeh uspeh in vsak iskren poskus ob svojem času poplačan. Tvoje svete klice nevidno klijejo in rastejo v učenčevi duši in njihova stebela postajajo z vsakim poskusom močnejša, se upogibajo kot trsje, a nikoli prelomijo, niti ne izgubijo. Ko pa odbije ura, se razcvetijo [107].

* * *

275. Če pa prideš pripravljen, potem ne imej strahu.

* * *

[106] To je namig na prepričanje, ki je na vzhodu (in v tem primeru tudi na zahodu) dobro znano, da je vsak novi Buda ali svetnik nov vojak v armadi tistih, ki delujejo za osvoboditev, oziroma odrešitev, človeštva. V deželah severnega budizma, kjer učijo nauk o *nirmanakayah* – tistih Bodhisattvah, ki so se odpovedali zasluženi nirvani ali oblačilu *dharmakaya* (obe jih za vedno izstrelita iz sveta ljudi), da bi nevidno pomagali človeštvu ter ga na koncu popeljali do *paranirvane* – se vsak nov Bodhisattva ali inicirani velik adept imenuje “osvoboditelj človeštva”. Trditev, ki jo je v svojem *Buddhism in Tibet* zapisal Schlagintweit, da je Prulpai Ku ali Nirmanakaya “telo, v katerem se na zemlji pojavijo Bude ali Bodhisattve, da bi poučevali ljudi,” je absurdno netočna in ne pojasnjuje ničesar.

[107] Namig na človeške strasti in grehe, ki se jih pobije med preizkušnjami noviciata in ki služijo kot dobro pognojena zemlja, v kateri lahko klijejo svete klice ali semena transcendentnih kreposti. Na pred-obstoječe ali vrojene kreposti, talente ali darove se gleda kot pridobljene v predhodnem rojstvu. Genialnost je brez izjeme iz drugega rojstva prinesen talent ali nadarjenost.

276. Odslej je tvoja pot čista vse do vrat *virye*, petega od sedmih portalov. Sedaj si na poti, ki vodi do pristana *dhyane*, šestega, *bodhi* portala.

277. Vrata *dhyane* so kot vaza iz alabastra, bela in prosojna; znotraj pa gori neomajen zlat ogenj, plamen *prajne*, ki žarči iz Atmana.

278. Ti si ta vaza.

279. Odvrnil si se od čutnih predmetov, potoval po “Poti gledanja”, po “Poti poslušanja”, in stojiš v svetlobi znanja. Sedaj si dosegel stanje *titikshe* [108].

280. O *najlor*, ti si varen.

* * *

281. Vedi, O zavojevalec grehov, ko je *sowani* [109] enkrat prekoračil sedmo pot, vsa narava zadržeta v radostnem spoštovanju in čuti podvrženost. Srebrna zvezda sedaj miglja oznanilo nočnim cvetom, potoček prodnikom žubori vest; temni valovi oceana jo bodo zatulili skalnatim obrežjem, dehteče sape jo pojejo dolinam in pokončni bori: “Mojster je vstal, mojster dneva” [110].

282. Sedaj stoji kot bel steber proti zahodu, na katerega lice izliva svoje prve najbolj veličastne valove vzhajajoče sonce večne misli. Njegov um se kot umirjeni in brezmejni ocean širi v brezкраjni prostor. V svoji močni roki drži življenje in smrt.

283. Da, On je mogočen. Živa moč osvobojena v njem, tista moč, ki je On sam, ki lahko dvigne tabernakelj utvare visoko nad bogove, nad velikega Brahma in Indro. Sedaj bo gotovo prejel svoje veliko plačilo!

[108] *Titikshta* je peto stanje radža joge – stanje vzvišene ravnodušnosti; podreditve, če je potrebno, temu, kar se imenuje “ugodja in bolečine za vse”; vendar iz takšne podreditve ne izhaja niti ugodje niti bolečina – na kratko, postati fizično, mentalno in moralno ravnodušen in neobčutljiv najsi za ugodje ali bolečino.

[109] *Sowani* je tisti, ki izvaja *sowan*, prvo pot v *dhyani*, *srotapatti*.

[110] “Dan” tu pomeni celotno *manvantaro*, obdobje nepreračunljivega trajanja.

284. Ali ne bo uporabil darov, ki jih to prinaša, za svoj počitek in blaženost, svojo zasluženno blaginjo in slavo – on, krotilec velike zablode?

285. Ne, O ti kandidat za skrito znanje narave! Če hoče človek slediti korakom svete *tathagate*, potem ti darovi in moči niso za jaz.

286. Ali hočeš tako zaježiti vode, rojene na Sumeru [111]? Ali boš tok preusmeril v svojo lastno korist ali pa ga poslal k njegovemu prvotnemu izviru na grebenih ciklov?

287. Če hočeš, da bo ta tok težko priborjenega znanja, v nebesih rojene modrosti, ostal sveže tekoča voda, potem ne dovoli, da bi postal mirujoča mlaka.

288. Vedi, če hočeš postati sodelavec “brezmejnega prostora” *amitabhe*, potem moraš kot Bodhisattvi dve [112] prelivati pridobljeno luč preko vseh treh svetov [113].

289. Vedi, da se mora tok nadčloveškega znanja in modrosti dev, ki si ju pridobil, preliti iz tebe, ki si kanal *alaye*, v drugo strugo.

290. Vedi, O naljor skrivne poti, njene čiste in sveže vode morajo biti uporabljene za to, da postanejo slajši grenki valovi oceana – tistega mogočnega morja žalosti, ki so ga oblikovale solze ljudi.

291. Ah! ko boš nekoč postal kakor zvezda stalnica na najvišjem nebu, mora to svetlo nebesno telo sijati iz globin prostora za vse – razen za tebe samega; dati luč vsem, a ne vzeti od nikogar.

[111] Gora Meru, sveta gora bogov.

[112] V simbolizmu severnega budizma je rečeno, da ima *amitabha* ali “brezmejni prostor” (*Parabrahma*) v svojem paradizu dve Bodhisattvi, in sicer – Kvan-shi-jin in Tashishi – ki neprestano izžarevata luč na tri svetove, v katerih živita, vključno z našim (glej naslednjo opombo), da bi preko te luči (znanja) pomagala pri poučevanju jogijev, ki bodo nato rešili ljudi. Alegorija pravi, da je njun vzvišeni položaj v kraljestvu *amitabhe* posledica del usmiljenja, ki sta jih izvršila še kot jogija, ko sta bila na zemlji.

[113] Ti trije svetovi so tri ravni bivanja; zemeljska, astralna in duhovna.

292. Ah! ko boš nekoč postal kakor čisti sneg v gorskih dolinah, hladen in neobčutljiv za dotik, topel in varovalen za seme, ki spi globoko v njegovih nedrjih – to je sedaj tisti sneg, ki mora prestreči pekočo zmrzal, severne vetrove, in tako pred njihovim ostrim in krutim zobom ščititi zemljo, ki hrani obljubljeno žetev, žetev, ki bo nahranila lačne.

293. Samo-obsojen, da živiš skozi prihodnje *kalpe* (cikle dob), ne da bi te hvalili in zaznali ljudje; zagozden kakor kamen med druge brezštevilne kamne, ki tvorijo “varovalni zid” [114], taka je tvoja prihodnost, če si prestopil sedma vrata. Zgrajen z rokami mnogih mojstrov sočutja, z njihovo krvjo utrjen, varuje človeštvo, odkar je človek postal človek, varuje pred nadaljnjo in precej večjo bedo in žalostjo.

294. Kljub temu ga človek ne vidi, ga ne bo zaznal, niti upošteval besede modrosti ..., ker je ne pozna.

295. Toda ti si jo slišal, ti veš vse, O ti z vneto in odkrito dušo ... in ti moraš izbrati. Zato spet prisluhni.

296. Na poti *sowan*, O *srotapatti* (*sowan* in *srotapatti* sta sinonima), si varen. Da, na tej *margi* (poti), na kateri utrujeni popotnik ne sreča drugega kot temo, na kateri raztrgane od trnjev krvavijo roke, noge sekajo ostri, trdi kremenjaki in Mara uporablja svoje najmočnejše roke – leži takoj onstran velika nagrada.

297. Mirno in negibno drsi romar navzgor po toku, ki vodi k nirvani. Ve, da bolj, ko bodo krvavele njegove noge, bolj belo bo opran. Dobro ve, da si bo po sedmih kratkih in bežnih rojstvih priboril nirvano.

298. Takšna je pot *dhyane*, pristan jogija, blaženi cilj hrepenenja *srotapattijev*.

[114] “Varovalni zid” ali “zid zaščite”. Praviijo, da so združeni napori dolgih generacij jogijev, svetnikov in adeptov, še posebej *nirmanakay* – ustvarili, tako-rečeno, okoli človeštva zid zaščite, ki nevidno ščiti človeštvo pred še večjim zlom.

299. Ni pa tako, ko jo je prekoračil in premagal pot arhata.

300. Tam je *klesha* [115] uničena za vedno, izruvane so korenine *tanhe* [116]. Toda postoj, učenec, ... še ena beseda. Ali lahko uničiš božansko sočutje? Sočutje ni nobeno svojstvo. Je zakon zakonov – večno skladje, *alayin* jaz; brezmejno univerzalno bistvo, luč večne pravice in ustreznost vseh stvari, zakon večne ljubezni.

301. Bolj ko postajaš eno z njim, bolj se tvoje bivanje zliva z njegovim bivanjem, bolj ko se tvoja duša združuje s tem, kar je, bolj postajaš absolutno sočutje [117].

302. Takšna je *arya* pot, pot Bud popolnosti.

303. Sicer pa, kaj pomenijo sveti zvitki, zaradi katerih praviš:

304. “OM! Verjamem, da ne dosežejo vsi arhati sladki sad nirvanične poti.”

305. “OM! Verjamem, da v nirvana-dharmo ne vstopijo vsi Bude [118].”

306. “Da, na *arya* poti nisi več *srotapatti*, ampak Bodhisattva [119]. Tok je prečkan. Res je, sedaj imaš pravico do oblačila *dharmakaye*; toda *sambho-*

[115] *Klesha* je ljubezen do ugodja ali posvetnega uživanja, zlega ali dobrega.

[116] *Tanha* je želja do življenja, ki povzroča ponovna rojstva.

[117] Na to “sočutje” ne smemo gledati v isti luči kakor na “Boga, božansko ljubezen” teistov. Sočutje predstavlja tukaj nek abstrakten, neoseben zakon, katerega narava je absolutno skladje, ki pa jo nesoglasje, trpljenje in grešnost privedejo do zmedenosti.

[118] Thegpa Cheinpoido, Mahayana Sutra, *Invocations to the Buddhas of Compassion*, Part I, iv. (Invokacije k Budam sočutja). V izrazoslovju severnega budizma se vsi arhati, adepti in svetniki imenujejo Bude.

[119] Bodhisattva je, v hierarhiji, manj kakor “popolni Buda”. V eksoteričnem izražanju sta ta dva pojma precej pomešana. Vendar pa je vrojeno in pravilno ljudsko zaznavanje postavilo v svojem spoštovanju Boddhisattvo, zaradi njegovega samo-žrtvovanja, višje kakor Budo.

[120] To ljudsko spoštovanje imenuje “Bude sočutja” tiste Bodhisattve, ki so, potem ko so dosegli stopnjo arhata (to je, dokončali četrto ali sedmo pot), odklonili prestop v stanje

gakaya je večji kakor *nirvani*, še večji pa je *nirmanakaya* – Buda sočutja [120].”

nirvane ali, da bi “oblekli oblačilo *dharmakaya* in prešli na drugi breg”, kajti potem ne bi mogli pomagati ljudem niti toliko malo kot to dovoljuje karma. Raje ostajajo nevidno (v duhu, tako-rečeno) prisotni v svetu in prispevajo k odrešenju človeka tako, da vplivajo nanj, da sledi dobremu zakonu, to je, da ga vodijo na pot pravičnosti. Del eksoteričnega severnega budizma je tudi čaščenje vseh takih velikih značajev kot svetnikov in celo posvečanje molitev, kot se na svoje svetnike in zaščitnike obračajo Grki in katoliki; po drugi strani pa ezoterični nauk ne podpira nobene takšne stvari. Med obema učenjema obstaja velika razlika. Eksoterični laik zelo redko pozna pravi pomen besede *nirmanakaya* – od tod tudi zmeda in neustrezne razlage orientalistov. Tako Schlagintweit meni, da *nirmanakaya* pomeni fizično obliko, ki si jo nadenejo Bude, ko se inkarnirajo na zemlji – “najmanj prefinjeno med njihovimi zemeljskimi bremenimi” (glej *Buddhism in Tibet*) – in nadaljuje s podajanjem povsem napačnega pogleda na to vprašanje. Kakorkoli že, pravo učenje je naslednje:

Tri budična telesa ali oblike se imenujejo:

1. *nirmanakaya*
2. *sambhogakaya*
3. *dharmakaya*

Prvo je tista eterična oblika, za katero bi človek domneval, da ga bo, ko bo zapustil svoje fizično, popeljala v njegovo astralno telo – in bo v njem imel vso znanje adepta. Boddhisattva ga razvije ob napredovanju na poti. Potem ko je dosegel cilj in se odpovedal jegovemu sadu, ostane na zemlji kot adept; in ko umre, ostane, namesto da bi v vstopil v nirvano, v tem veličastnem telesu, ki si ga je stkal, neviden za ne-inicirano človeštvo, da bi nad njim bdel in ga varoval.

Sambhogakaya je isto, vendar z dodatnim sijajem “treh popolnosti”, od katerih je ena popolna uničenje vseh zemeljskih zadev.

Telo *dharmakaya* je telo popolnega Bude, to je, sploh nobeno telo, ampak idealen dih: zavest, potopljena v univerzalno zavest, ali duša brez vsakega svojstva. Ko postane nek adept ali Buda *dharmakaya*, pusti za seboj vsak možen odnos z, ali misel na svet. Tako se, da bi lahko pomagal človeštvu, nek adept, ki si je priboril pravico do nirvane, “odpove telesu *dharmakaya*” v mističnem smislu; od *sambhogakaye* ohrani le veliko in popolno znanje ter ostaja v svojem telesu *nirmanakaya*. Ezoterična šola uči, da je tak Nirmanakaya Buda s svojimi številnimi arhati, višjega od katerega, zaradi velike odpovedi in žrtvovanja človeštvu, ni znan nihče.

307. Sedaj skloni glavo in dobro prisluhni, O Bodhisattva – sočutje govori in pravi: “Ali lahko obstaja blaženost, če mora vse, kar živi, trpeti? Ali boš ti rešen in poslušal jok celega sveta?”

308. Sedaj si slišal, kar je bilo rečeno.

309. Ti boš izvršil sedmi korak in prestopil vrata končnega znanja, le zato, da se boš združil s stisko – če naj bi bil *tathagata*, sledi stopinjam svojih predhodnikov, ostani nesebičen do brezkončnega konca.

310. Ti si razsvetljen – izberi svojo pot.

* * *

311. Glej blago luč, ki poplavlja vzhodno nebo. V znamenje hvale se združujeta tako zemlja kot nebo. In iz štirikrat razodetih moči se poraja pesem ljubezni, tako iz plamtečega ognja kot iz tekoče vode, iz sladko dišeče zemlje kot iz hitečega vetra.

312. Poslušaj! ... iz globokega, nedoumljivega vrtinca te zlate svetlobe, v katerem se koplje zmagovalec, se v tisočih tonih poraja VSE NARAVE brezbesedni glas, da bi oznanil:

313. RADUJTE SE, O LJUDJE MYALBE [121].

314. ROMAR SE JE VRNIL Z DRUGEGA BREGA.

315. RODIL SE JE NOV ARHAN [122] ...

316. Mir vsem bitjem [123].

[121] *Myalba* je naša zemlja – ki se primerno imenuje “pekel”, in, po izročilu ezoterične šole, največji od vseh peklov. Ezoterični nauk ne pozna nobenega drugega pekla ali kraja kaznovanja, razen planeta, ki nosi ljudi, ali zemlje. *Avichi* je stanje in ne kraj.

[122] Kar pomeni, da se je rodil nov in dodaten odrešitelj človeštva, ki bo vodil ljudi do končne nirvane, to je, po koncu življenjskega cikla.

[123] To je ena izmed različic besedila, ki brez izjeme spremlja vsako razpravo, invokacijo ali navodilo – “Mir vsem bitjem”, “Blagoslov vsemu, kar živi”, itd.

THE
VOICE OF
THE SILENCE

BEING
CHOSEN FRAGMENTS
FROM THE
“BOOK OF THE
GOLDEN PRECEPTS.”

*FOR THE DAILY USE OF LAMOOS
(DISCIPLES)*

TRANSLATED AND ANNOTATED

BY

“H.P.B.”

Helena Petrovna Blavatsky se je rodila 12. avgusta 1831, v Jekaterinoslavu (sedaj Dnjepropetrovsk) v Ukrajini (tedaj delu ruskega imperija), kot hčerka polkovnika Petra Aleksejeviča von Hahna in Helene Andrejevne Fadejev, romanopiske, znane kot "ruska George Sand", ki pa je umrla, ko je bilo Heleni enajst let. Ker je bil njen oče visoki oficir, so jo z

bratom poslali živet k stari materi Heleni Pavlovni Fadejev iz družine Dolgoruki, ki je bila znana botaničarka. Pri sedemnajstih se je poročila s štiridesetletnim Nikiforjem Vasiljevičem Blavatsky, vendar pa se je kmalu po poroki odpravila na dvajsetletna popotovanja, na katerih se je srečala z mističnimi tradicijami sveta. Leta 1873 je prispela v New York, ZDA, in skušala spiritiste zainteresirati za filozofijo v ozadju spiritističnih pojavov. Naslednje leto se je Helena srečala s Henrijem Stilom Olcottom, pravnikom, strokovnjakom za kmetijstvo in novinarjem, ki je poročal o teh pojavih. V letu 1875 sta ustanovila Teozofsko društvo. Leta 1877 je izdala svoje prvo veliko delo *Isis Unveiled* (Odstrza Izida). Po njegovi objavi, sta se z H. S. Olcottom odpravila v Indijo, kjer sta začela izdajati revijo *The Theosophist* (Teozof) in v Adjarju, posestvu pri Madrasu, vzpostavila sedež društva. Leta 1884 jo je med njenim popotovanjem po Evropi poročni par iz osebja v Indiji obtožil prevarantstva. Obtožbe je preiskalo The Society for Psychical Research (SPR) - Društvo za psihološko raziskovanje - in jo obtožilo prevarantstva. Helenino zdravje se je poslabšalo in leta 1885 je zapustila Indijo ter v Evropi nadaljevala s pisanjem. 1887 se je nastanila v Londonu in začela izdajati revijo *Lucifer*, "Prinašalec luči". Leta 1888 je objavila svoje poglavitno delo *The Secret Doctrine* (Tajni Nauk) in ustanovila Ezoterično sekcijo Teozofskega društva ter kmalu zatem izdala še knjigi *The Key to Theosophy* (Ključ k teozfiji) in *The Voice of the Silence* (Glas tišine). Umrla je v Londonu, 8. maja 1891.